

T a j e m n ý v l i v r o s t l i n

**Magie rostlinná, omamné drogy a různé jiné
jevy, s rostlinami související, atp.**

Dle různých pramenů
sestavil F. H.

Magické vlastnosti rostlin dle P. Piobba (Formulář-vysoké magie).

Rostliny základní.

1. Rdesno-slunce – dodává žáru a síly lásce.
2. Chrinostate-měsíc – dává bezpečnost při cestování.
3. Pětিলístek-merkur – dává vědění.
4. Vrbina-venuše – dává lásku, veselost, nadání.
5. Jazýček-mars – dává odvahu.
6. Blín-jupiter – dává veselost, počestnost.
7. Offodilus-saturn – dává sílu k zahánění duchů.

Trhání rostlin.

Nejlepší čas je od 23. do 29. dne lundy. Vrbina se trhá v době vinobraní. Jmelí se nikdy neřeže, než zlatou čepelí. Jest nutno tedy je lámati. Žádná Mandragora se nemá trhat jinak, než když byly dříve nakresleny okolo ní tři soustředné kruhy a když se trhající postavil po větru.

Rostliny podružné, dle P. Piobba.

1. Aloe-dřevo – v odvaru ulehčuje početí.
2. Andělka – nošena při těle chrání před okouzlením.
3. Asfodel – jako hůlka užívá se při magických evokacích.
4. Bambus-černý – spálený, poskytuje náhradu za vrbinu.
5. Bazalka – její šťáva se používá při čarování.
6. Bažanka – nošená při těle, pomáhá při početí.
7. Brambořík (květ) – jeho šťáva se přidává při výrobě filtru.
8. Bryonka (kořen) – používá se při některých magických obřadech.
9. Bříza (kůra) – nošena při těle, chrání před učarováním.
10. Bříza – její vůně zahání melancholii.
11. Bukvice – nošena při sobě, chrání před učarováním.
12. Chrpa (týká se zeměžluč!) – rozsekaná, smíchaná s krví samičky dudka a vložena do oleje do lampy, vyvolává halucinace.
Toto se netýká chrpy, ale pod tímto jménem se rozumí zeměžluč, které se za stara říkalo Centaurea. Též chrpa čekánek jmenuje se Centaurea (major) a překl. z neznalosti míní chrpu – pozn. F.H.
13. Chryzantéma (květ) – nošena při těle, chrání před učarováním.
14. Čajovník (list) – jeho odvar pomáhá k fluidické koncentraci.
15. Černobýl – nošen při těle, chrání před kouzly a zlými duchy.
16. Durman – nošen při těle, chrání před učarováním.
17. Habr (dřevo) – jako hůlka používá se při hledání pramenů.
18. Habr – výborný na zhotovování magických hůlek.
19. Hadinec – výborný fluidický koncentrátor.
20. Heliotrop (otočník) – jeho šťáva je výborný fluidický koncentrátor.
Voní prý podobně jako vanilka. U nás je vzácný a roste kdesi na jižní Moravě – pozn.F.H.
21. Heřmánek – jeho šťáva je výborný fluidický koncentrátor.
22. Hřebíček – rozžvýkaný je prostředkem k zvětšení moci hypnotizéra.
23. Hyacint (kořen) – jeho šťáva prodlužuje dětství.
Omlazuje – pozn. F.H.
24. Jalovec (bobule) – nošen při těle, chrání před hadím uštknutím.

25. Jetel (čtyřlístek) – nošen při těle jest talismanem pro výhru.
26. Kamélie – její olej je výborný do lamp k adoracím.
27. Kandík – nošen při těle, získává sympatie.
28. Katarie – nošena při těle, dodává životnosti.
29. Kopřiva – nošena při těle, dodává odvahu.
30. Laskavec (květ) – nošen při těle, dociluje přízeň mocných.
31. Leknín – odvar z něho zvětšuje mužskou životní sílu.
32. Lilie – její vůně je výborným fluidickým koncentrátozem.
33. Lípa (květ) – odvar jeho utiňuje.
34. Líska (dřevo) – jako hůlka se používá při hledání pramenu.
35. Mandle (žvýkané) – dopomáhá k inspiraci.
36. Mandragora (kořen) – nošena při těle, výborný fluidický koncentrátozem.
37. Meduňka – v odvaru dopomáhá k inspiraci.
38. Myrrha – v lihovině, prodluňuje život.
39. Narcis (kořen) – ve vodě destilován, získává přízeň dívek.
40. Oliva (plod) – v oleji, výborný fluidický koncentrátozem.
41. Pivoňka (květ) – nošen při těle, chrání před uçarováním.
42. Prvosěnka – nošena při těle, zahání melancholii.
43. Pryšec (dřeň) – v prášku slouží za vůni, při evokacích saturnských.
44. Růže červená (květ) – nošena při těle, pomáhá při početí, vůně slouží k zprostředkování s vyššími silami.
45. Řepík – nošen při těle, zahání zlé duchy.
46. Šalvěj – výtazek z ní má vlastnosti oživovací.
47. Tabák (list) – kouřen v dýmce, pomáhá při kontemplaci.
48. Třemdava – spálená, pomáhá k jasnovidnosti.
49. Vrba (kůra) – nošena při těle, vzdaluje vidiny.
50. Vrbina – její vůně je výborným filtrem lásky k vlastní potřebě.
51. Vřes – jeho vůně pomáhá při věštění.

(Sd.)

Výtazky z:

Andělíky – způsobuje veselé myšlenky.

Anýzu – zamilované myšlenky.

Levandule – zapuzení.

Hřebíčku – zamilované myšlenky.

Růže – zamilované myšlenky.

Skořice – zamilované myšlenky zapuzení (povznášející myšlenky).

Tymiánu – zamilované myšlenky.

Roch.

Výtazek z kořene omanu způsobuje zamilované a veselé myšlenky (F.H.).

Rituální přívlastky (rostliny) dle P. Piobba.

I.

V pohanském starověku:

Agnus Castus zasvěcen	Cerberovi,
Borovice	Panovi,
Brambořík	Apollonovi,
Břečťan	Merkurovi a Bakchovi,
Chřpa	Cháronovi,
Cypřiš	Plutovi,
Dřín	Areovi,
Fík	Dionysovi, Saturnovi a Hermovi,
Heliotrop	Apollonovi,
Jabloň	Cereře,
Kostival	Junoně,
Máta	mrtvým (ve star. Řecku)
Máta divoká	Cereře,
Moruše	Merkurovi,
Myrta	Afroditě,
Narcis	Fúriím,
Netík	Plutovi,
Oliva	Athéně,
Oměj	Cerberovi,
Ostružiník	Saturnovi,
Palma	Jupiterovi,
Platan byl zasvěcen bohu toho, kdo jej sázel,	
Topol	Herkulovi,
Třemdava	Lucině,
Vavříin	Apollonovi,
Vratič	Saturnovi,
Zimostráz	Cereře a Kybele.

II.

Ve starověku egyptském:

Broskvoň byla zasvěcena Harpokratovi.

III.

V Indii:

Fík byl zasvěcen	Višnu-ovi,
Ječmen	sedmi vyšším principům,
Sezam	předkům.

IV.

V Křesťanství.

Černobýl červ. zasvěcen	Janu Křtiteli,
Hořec	Sv. Petru,
Kozí list	Sv. Petru,
Mydlice	Sv. Petru,
Svlačec	Sv. Petru.

Jako posvátné jsou ctěny:

Akácie u starých Egyptů,
Banán v Indii,
Česnek u starých Egyptů,
Dub u starých Keltů,
Kousa (tráva) v Indii.

Vůně. (Planetární rozřídění.)

Slunce – heliotrop,
Měsíc – kosatec,
Merkur – jalovec,
Venuše – vrbina,
Mars – vřes,
Jupiter – máta,
Saturn – mák.

(Pozn.: Navoňeti se dle planety, která vládne zrození člověka.)

Různí autoři.

Vlastnosti magické, vykuřování.

Myrrhou – způsobuje obdiv,
Benzoem – náboženské vytržení,
Kadidlem – náboženské vytržení,
Koriandrem – náboženské vytržení.

O magických kuřidlech.

(Isis, ročník 1922-23.)

Rozeznáváme několik druhů magických kuřidel. Při jejich výrobě je třeba přihlížet k tomu, abychom vytáhli z ingrediencí nejjemnější a nejsubtilnější látku. Látky gumové rozpouštíme v octě, aromatické ve vinném lihu. Ocet a líh necháme odpařit a zbytek upotřebíme. Při každé operaci s kuřidly nutno nejprve místnost vykouřit tzv. purifikačním neboli čistícím kuřidlem, abychom vyčistili vzduch a uzpůsobili jej k různým modifikacím.

Ke kuřidlům čistícím náležejí: Myrrha, kadidlo, sporyš a kozlík. Dobré kuřidlo sestává z 2gr. myrrhy, 3gr. kadidla. Nebo: 2gr. mastixu, 3gr. kadidla, 5gr. bílého jantaru, 2gr. benzoe, 2gr. storaxu a 1,5gr. santalového dřeva. Z bylin mají čistící vlastnost hojník (*Sideritis*) a ožanka *Kalamandra*.

Kuřidla ducha povznášející připravujeme ze skořice, hřebíčku, muškátových oříšků, mastixu, storaxu a myrrhy. Z těchto ingrediencí extrahujeme nejjemnější látky, jimiž pak vykuřujeme. Ingredience můžeme též vsypat do růžové vody a směs odpařovat nad lihovým kahanem. Některé aromatické byliny poléváme vroucí vodou.

Výborné kuřidlo k magickým pokusům připravíme z bílého kadidla, jemné mouky, vejce, mléka, růžového medu a oleje. Z těchto látek nejprve uhněteme těsto a z toho pak kuličky, jež usušíme a házíme na pánev s řezavým uhlím.

Osvědčeným magickým kuřidlem je též směs spermacetu s jemně třelčeným dřevem aloovým. Sem patří též kostní prášek, sušená beráncí krev, a různé čištěné a animalizované zeminy. Kuřidla působí mocně na nervy, proto zjevy při pokusech viděné, jsou zpravidla jen výtvary naší vznícené fantazie a jen nepatrné procento fantomu lze připsat na účet skutečných, více méně inteligentních astrálních nebo duchovních sil, jež nalézajíce v dýmu živné prvky, potřebné ku zviditelnění, ukazují se nám jako jemné nebo hrubší sraženiny hmoty, nám dosud neznámé. Spiritistické materializace jsou zjevy magickým příbuzné.

Prostředky usnadňující médijní materializace.

Materializace duchů.

(Výtah z II. ročníku *Isidy*)

Prostředků, usnadňující materializace, užíváme jen, je-li medium slabé a chceme-li ušetřit jeho životních sil.

Staří užívali ke svým evokacím krve z čerstvě zabitých obětních zvířat; protože však krev přitahuje podle magické teorie jen nižší bytosti a síly, a mimo to praxe s krví ze stanoviska lásky je nemravnou (krutou), upouštějí moderní okultisté od tohoto prostředku a užívají místo krve různých nerostů a rostlin.

Do jednoho koutu zasedacího pokoje postavíme širokou a mělkou nádobu s teplou vodou, v níž jsme rozpustili zvolené lučebniny. Nerozpustné látky pražíme na plechu nad kahanem, nebo na obyčejné třínohé pánvi. Užíváme jen látek, nedráždících sliznice. Zpravidla volíme jen takové lučebniny, jež obsahuje lidské tělo (vápenaté, fosforečné). Velmi se osvědčují bromidy a chloridy všech skupin; jejich roztoků lze úspěšně použít v každé i nematerializační sedánce.

Rozmělněný magnetovec, vsypaný na žhavé uhlí, koná výborné služby a nahrazuje někdy sílu media tak, že ono ani neupadá do bezvědomí.

Rostlin užíváme čerstvých a sušených. Sušené pálíme na žhavém plechu nebo dřevěném uhlí a z čerstvých vijeme kytice nebo věnce a nebo je pražíme jako sušené.

(Na kytice a věnce) Osvědčují se:

1. slunečnice, pivoňka, vavřík, jitrocel.
2. vrbina, kozlík, růže; ze stromů hruška, oliva (jinak všechny stromy ovocné).
3. narcis, jalovec, majorán, podběl, líska, hluchavka.
4. lilie bílá, pryskyřníky a zejména sasanka.
5. malá mandloň, kopřiva, pryšec.
6. olše, čemeřice (černá).

Z každé skupiny volíme jednoho zástupce a k pálení jen takové byliny, které příliš nedýmají a nezapáchají. Je pravidlem, že pálení jen užíváme k nižším manifestacím. Při vyšších manifestacích dostačí životní síla čerstvých rostlin a rozpuštěných nebo rozpadlých lučebnin. K lučebninám a rostlinám páleným na žhavém uhlí, můžeme přidat i trochu kadidla, santalového dřeva, jalovčinek, dřeva borovicového nebo olšového, benzoe, styraxu, slunečnicových nebo okurkových semen a jiné.

Několik pokynů pro magnetickou praxi.

(Isis, ročník 1922-23)

Chceme-li dosáhnout magnetováním rychlých účinků, vypijeme hodinu před magnetizací koflík odvaru z heřmánku, bezových květů a trochu skořice.

Pak, bezprostředně před magnetickou operací třeme silně ruce lihovým nálevem z květů ořešáku, sporýše, ledku a ocelových pilin.

Třeme-li ruce směsí líhu parožného (z jeleního rohu), pomůžeme rychle ženám od nadýmání. Před magnetováním osob slabých natíráme si silně ruce lihovým nálevem z heřmánku, routy, pelyňku, brotanu, a poleje.

Účinek ještě zvýšíme, držíme-li pravici nemocného ve svých rukou, tímto nálevem dobře navlhčených; držíme-li chodidla, pocítí chorý okamžité ulehčení v hlavě.

„Ten, kdo zašlápne v lese Monesis (jednokvítek), jistě zbloudí a do tří dnů jej potká nehoda. To je nebezpečná bylina, pane.“ (Z rozhovoru babičky kořenářky)

Velenovský: Obrázky

„Dobrý spánek přivádí: kociánek, dobromysl a horský jetel. Též je tato směr dobrá proti bolestem hlavy.“

Velenovský: Obrázky

(Z Velenovského: Obrázky)

Madragora – nasypat na žhavé uhlí prášek z ní. Upadne se do letargického spánku. Je třeba před tím myslet na to, co si přeje člověk vidět.

Jmelí, sporýš, kadidlo a ještě sedm druhů jiných rostlin (celkem deset) používá se k vykuřování.

Rozmarýna – magický kruh, jeho obvod, posypává se práškem z rozmarýny, proti ochraně duchů.

Brotan – chrání před zlými duchy.

Čarodějnická mast.

Durman – šťáva,

Rulík – šťáva,

Blín – šťáva,

Prášek z roztlučených ropuch, krmených svěcenými hostiemi a krev netopýrů. To vše se smíchá se sádlem z malých dětí.

Durman (semena) – (Botanická zahrada) „Slepice sezobaly množství semene a večer ležely jako mrtvé. Jen stěží jsme je zachránili.“

Jmelí – jest čarodějných vlastností a otvírá brány do říše duchů.

Kočí byliny.

Kozlík, šanta kočí, marulka.

Skočes – pěstovat za oknem proti mouchám.

Řimbaba – je též výborná proti mouchám.

Violka vonná – (kyselina salicylová) thé proti bolení a horkosti hlavy. Hlavu, hlavně zátylek ovázat odvarem v odvaru namočeným. Dávky velké škodí, neboť jsou prudkých účinků.

Způsobují průjem a dávení.

Surya – pití thé je prospěšné ženám s hysterií, hypochondrií a nervovými chorobami.

Žindava – Lesní víla ji přinesla na uzdravení.

Dále, sdělení od víly:

„Květinka neúhledná, drobounká, s modrými kvítky a roste leda kdes u silnice. Té se nasbírej, ale nikomu o tom neříkej, polož pod polštář v noci do postele. Budeš tvrdě spát a ráno vstaneš s jasnou myslí a budeš moudřejší než všichni lidé v okolí. Vyšší duchové budou ti v noci radit, co máš ve dne činit. Jest to veliké tajemství.“

Dále, od víly:

„A tu máš dále šest jiných rostlin – řepíček, sléz (okrouhlostý), laskavec, nátržník, mochnu stříbrnou a devětsil.“

(Výtažky z knihy: Mudr. Škola: Skeptická filosofie)

Koriandr a kadidlo, používají k vykuřování indičí fakírové.

Mast čarodějnic skládala se z následujících součástí:

kočí, psí, oslí, vlčí, dětské sádlo, opium, mák, konium, akonit, netopýří krev, vraní oko, saze, blín, mandragora, celer, topolový olej, kosatec, náprstník.

(Výtažky z knihy: Praktická magie od K. Weinfurtra)

Čarodějnou mast připravovaly čarodějnice tak, že sádlo nekrtěného chlapce uvařily v měděném kotli a k tomu přidaly: miřík bahenní, oměj, topolové větvičky a saze.

Jiný způsob čarodějné masti: rdes, vodní kosatec, pětiprstník, rulík. Smísilo se s olejem a krví netopýra. Při použití se údy třejou až zčervenají, aby mast, jež se rychle vstřebá, mohla tím mocněji působit. (Létání prováděly čarodějnice vždy při úplňku měsíce; astrálně).

Lidé, čarodějnice, užívající těchto mastí, nejedli ničeho jiného, než kořínky, zeleninu, kaštiny a podobnou stravu (asketi vegetáři??)

Jiná čarodějná mast.

Součásti:

1. Osmunda lunaria (podezřeň, hroznatka měsíční, sbíraná v pondělí. (roste: červenec-srpen a je vzácná)
2. Mercurialis perenis (bažanka lesní) sbíraná ve středu. (květen-červen; stinné lesy). Na Moravě u Znojma a Blanska. Čechy: různě roztroušená, ale málo.
3. Vervena officinalis (sporýš lékařský) sbíraný v úterý.

4. *Sempervivum tectorium* (netřesk střešní) sbíraný ve čtvrtek. (červenec-srpen; na zdech, střeších, skalách, zdomácnělý.)
5. *Adiantum*, *Capillus veneris*, utržená v pátek. Netík (ženský vlas, Matky Boží). Sleziník. V Čechách neroste, nýbrž se k nám přiváží z Itálie a Francie. V lékárnách: *Capillus veneris*.
6. *Heliotropium uropaea*. (otočník evropský) sbíraný v sobotu. (naleziště: Jižní Morava, úhory, meze).
7. *Hyosciamus niger* (blín černý) trhaný v neděli.

Dále ještě: *Atropa belladonna* a *Aconitum cammarum* (rulík zlomocný a oměj (*Camarum*)).

Čarodějnice se svlékly do naha a vtíraly si mast hlavně pod paží a do srdečního důlku a též na spánky. Po krátké době upadly v bezvědomí, při čemž jejich tělo bylo ve stavu strnulosti.

K rozničení lásky patří různé druhy kapradin, baldrán, madragora a mnoho jiných.

K.W. Praktická magie. (výtahy)

Porta zhotovoval prostředek, zvyšující sugestivnost, která se jmenuje hypnotika. Je to víno, do něhož se vložila drachna rulíku a durmanu.

Také destiloval způsobem blíže neudaným ze jmenovaných rostlin jistou tinkturu, kterou použil u jednoho svého přítele a způsobil jí, že (tento přítel byl plně čtyři hodiny v omámení, které nemělo škodlivých následků).

Dále Porta zhotovoval ony v XVI století tak užívané „bizamové knoflíky“ a sice z opia, mandragory, šťávy bolehlavu, blínu a pižma. Tyto preparáty měly stejný účel.

Potom namácel mandragoru do moštu a tento nápoj když ležel dva měsíce, způsobil prý, že se ho napil, zešílel na jeden den, aniž mu to nějak uškodilo.

Podobně účinkující nápoj připravoval ze semene durmanu. Dávka obnášela jednu drachnu.

Jiná zelená mast, která přinášela hluboký spánek, trvající více jak šestatřicet hodin a přinášející též sexuální sny, sestávala z výtažku: rulíku, mandragory, blínu, bolehlavu a jiných narkotických rostlin.

Pokusy okultního spisovatele Kiesewetra, který sám na sobě učinil s čarodějnými mastmi a nápoji. Když si natřel srdeční důlek roztokem, který si sám připravil z kořene blínu a ze semen téže rostliny, způsobil si tím sny o velmi živém létání ve spirálách, jakoby byl stržen vírem. (analogie letu čarodějnic).

Když si natřel srdeční důlek, místa pod pažemi, temeno hlavy a kříž mastmi, které jmenoval Porta, bez nepůsobících součástek, tu spal téže noci vždy velmi pevně a probudil se příštího dne ráno, aniž cítil nějakých nemilých následků. Avšak v následujících nocích snil vždy velmi živě o bleskových cestách drahou nebo na vodě, do rozkošných tropických krajín.

Při tom se mu mnohokrát zdálo, že stojí na jakési pagodě, vystavěné na vysokém vrchu. V údolí dole bylo nějaké město s krychlovými, několik poschodí vysokými domy, jejichž hořejší poschodí tvořila krychle vždy menší. Mluvil, jakoby byl jakýmsi knězem, ke shromážděnému lidu. Tyto sny byly spojeny s jistou, děsnou rozkoší.

Dále vypráví: Když požil před spaním trochu alkoholických tinktur ze stejných látek, následoval nejprve těžký, olověný spánek. Po probuzení pozoroval nejprve silnou narkotickou otravu, doprovázenou rozšířením zornic, pocitem sucha v hrdle a rudostí obličeje. Chtěl se napítí vody a stál na svých kapesních hodinkách, ač mu bylo docela jasno, že koná něco nesmyslného. Jako zvláště podivuhodný označuje okolnosti, že při nejmenším pohnutí se mu

zdálo (měl dojem) jakoby se jeho paže prodloužila do nekonečna. Tento stav trval s pomalým zlepšováním až do večera, když mezi tím pil velmi mnoho černé kávy a octa. Následující noc přešla za dosti dobrého spánku, jenž byl přerušován jenom tlucením srdce, klidně. V nocích dalších měl pak živé, symbolické sny. Jeho zřítelnice (zornice) zůstaly po mnoho dní rozšířené a byly velmi citlivé ke světlu. Od dalších pokusů jej zdrželo, jak sám praví, jejich nebezpečí a pak vždy následující nepříjemná kocovina.

K.W. Praktická magie. (výtahy)

Velmi často byly součástkami čarodějných nápojů semeno máku nebo konopí. Přeludy působí též hašiš nebo opium.

K.W. Praktická magie: Vykuřovadlo podle Agripy.

Blín, šafrán, miřík a černý mák.

Těž kouř ze lněného semene, omanu, kořínků fialkových a miříkových způsobuje, že vidíme budoucí věci a nás nadchne k prorokování.

Rostliny duchů.

Koriandr, miřík, blín, bolehlav.

Když se pálí vykuřovadlo z těchto rostlin, démoni se okamžitě shromáždí, protože se tyto rostliny nazývají rostlinami duchů.

K.W. Praktická magie. (výtahy)

Tajemství Arabů.

Součástky, ze kterých sestává podivuhodné vykuřovadlo, uschopňující jasnozření, vidění duchů. Vykuřovadlo vyzkoušel Karel z Eckartshausenů (poměr směsi je neznámý).

1. bolehlav plamatý,
2. blín,
3. šafrán,
4. aloe,
5. opium,
6. mandragora,
7. lilek,
8. semeno černého máku,
9. miřík bahenní (šťáva),
10. Asa foetida,
11. rojovník bahenní (bahnitka).

K vidění duchů je třeba jisté přípravy před vykuřováním, chceme-li se vyvarovat nebezpečí.

1. Zdržet se po osm dní všech prudkých vášní.
2. Po osm dní se neopíjet (nepít žádných lihovin).
3. Hledět, abychom viděli pokud nejméně lidí.
4. Zdržet se ženy a čísti denně o pomíjejícínosti života.

5. Myslet denně na osobu, která se nám má zjevit, kterou chceme spatřit, nesmíme chtít spatřit z nešlechtného úmyslu.
6. Žije-li tato osoba, nesmíme ji chtít spatřit v hodině, kdy je buď na modlitbách, nebo se zaměstnává prací a podobně.
7. Jest zapovězeno, volat ducha zavražděného, nebo osoby svedené nebo nesympatické. Zaklínač nesmí býti ani nemocen, ani poraněn.

K.W. Praktická magie. (výťahy)

O muchomůrkách.

Užívaly se v čarodějně kuchyni.

Sibiřští Korjakové jich užívají k vyvolávání vidin, spojených s opilostí. Sbírají se na podzim, suší se a v zimě se jedí při slavnostních příležitostech. Působení jeví se záhy po požití. Oči otrávených zírají divoce, jejich lesk je oslňující. Ruce se nervózně chvějí. Vlása údů se ponenáhlu ztrácí, ačkoli vědomí dosud zůstává. Než záhy i toto prchá před omámením, které více a více narůstá. Opojení počnou improvizovati písně. Zpěv stává se vždy hlasitějším a divočejším. Konečně vyskakují, jsouce rozčileni požitím hub a ohnivým zpěvem a provádějí spánku. Ve spaní mají velmi fantastické a smyslné sny. Spící Korjakové vidí prý vše, čeho si přejí, ano, věří tomu, že v tomto stavu mohou vidět budoucnost, jestliže za určitých formulí vyřknou před požitím hub svoje přání, jež k tomu cílí.

Dr. O. Eliáš: Magie a démonologie ve staré Babylonii. (výťahy)
(vyd. r. 1923. Sfinx-Praha, kapitola 46.)

Magické rostliny.

„Znalost čarodějných bylin na Západě přišla tam většinou prostřednictvím Řeků a Římanů ze zemí chaldejských. Již epos o Gilgamešovi vypráví o zázračné rostlině s významným jménem: „šébu-issachir-amélu“, tj. „již jsa starcem, omládl (opět) člověk“ – jež omlazovala způsobem, jenž by patrně zajímal velmi dra. Steinacha a jeho žáky.“

V kouzelném textu Maklu I. verš 10. naříká očarovaný:

„Rostlinou Upuntu ucpaly (čarodějnice) má ústa“.

Jastrow, jehož překladu jsme zde použili, se domnívá, že jest zde patrně míněn magický nápoj z této rostliny.

Maklu I. verš 10-12 uvádí tři jiné rostliny, jichž buď hojně vyskytování se nebo jiné vlastnosti líčí se takto: (Jastrow, Religion I. 302) „Býlí Maštakal, jehož jest země plna, necht' mne očistí! Před vámi (čaroději) necht' zářím jako Kankal rostlina, necht' se jen lesknu a jsem čist jako bylina Lardu.“

V 8. verši téhož místa zmiňuje se text také o očišťovacích (patrně míněno symbolicky) účincích utržené větévky neznámého stromu Binu.

V téže sbírce Maklu, deska V. (na počátku mluví se mnoho o magických operacích s neznámými rostlinami) ve čtvrtém verši hrozí se na příklad čaroději, že mu bude poslána rostlina Chaltappam a sezam, známá olejodárná rostlina (asyrsky: Šamaššamu = doslovně „sluneční bylina“).

Místo mezi verši 11-20, V. desky téže sbírky vypráví sám o dvou jiných patrně lékařských bylinách, snad pěstovaných uměle na poli nebo v zahrádkách, proti nimž čarodějníci zvláště zuřili, obávající se pravém jejich magických účinků proti sobě. (zkráceně: viz. Jastrow, Religion I. 313).

„Kdo je to, jenž ničí rostlinu Pu, a obilí zadržuje? Čaruje proti nebi, bouří se proti zemi a proti Chul-Kil, bylině velkých bohů čáry, odpor a zlá zařikání vznáší?

Jako rostlina Pu, nechť najde takový.

Chul-Kil, rostlině velkých bohů, nechť se čáry, nepřátelský záměr a zlá říkání nepřiblíží.“

V dalších verších, 11-17., líčí se takto podivní síly neznámých bylin, určených k potírání čarodějnů:

„Jako býlí Charsang, nechť způsobí vaše kouzlo, abyste (bolesti) křičeli,
jako Sichlu rostlina, nechť vás vaše kouzlo provrtá,
jako Samnu rostlina, nechť vás vaše kouzlo oslepí,
jako Kasi bylina, nechť vás vlastní kouzlo okouzlí,
jako Chaltappam býlí, nechť vám vaše kouzlo úzkost způsobí,
jako Kitmi bylina, nechť vás vaše kouzlo okouzlí,
jako Araru bylina, nechť vás vaše kouzlo ochromí.“

Prvá z těchto rostlin podle jména (Char-sang = šumersky: hora) jest patrně býlím, rostoucím výhradně v pohoří. Jiné její jméno jest Sapru.

Rostlina Samnu jest patrně olejodárná (samnu = olej) a o bylině Chaltappam jsme již mluvili z vrchu. Poslední jméno Araru (jinak též Aráru – araru) jest synonymem jména svrchu uvedené byliny Chul-Kil.

Zajímavý, byť poněkud nejasný jest rituál o použití a nabytí rostliny zvané Tigillu, jež jest podle Jensena, jakýmsi druhem divoce rostoucí okurky. Této rostliny má symbolickým způsobem užití kněz, zaklínač hrozně „nemoci hlavy“, jako svému synu Mardukovi radí sám bůh Éa (Cuneiform Texts, XVII. Pl. 19. Kol.I. 32-36; překlad: Jastrow, Religion I. 345.):

„Rostlinou Tigillu, jež roste o samotě v pustinách, při slunce západu tak jako šatem pokryj hlavu svou, pokryj (i) Tigillu a pevně ji uzavři (kruhem). Za jitra pak před slunce východem ji vezmi z místa jejího a vyrví její kořen.“

(při slunce západu šatem, tak jako pokryješ hlavu svou, přikryj i Tigillu...)

Magické jedy.

(Širým světem, r. 1939, č.10.)

Některé indiánské kmeny ve Střední a Jižní Americe s oblibou pijí Ayahuascu. Tento opojný jed netušenou měrou zvyšuje některé duševní síly a činí člověka jasnovidným. Kdo se napije Ayahuascy, vidí se, jak putuje ve vzdálených krajích a slyší zvuky, které mu připadají jako rajska hudba. Objevují se mu obrazy měst neznámých a plných života. Prostý indián, který nikdy neopustil svou horskou ves nebo svou chatrč v pralese, popisuje velkoměsto, jeho paláce, jeho nadzemní dráhu a spoustu vozů v jeho ulicích. Ayahuasca ho přivádí do transu, v kterém vidí skrze zdi a nalézá předměty ukryté hluboko v zemi.

V Mexiku roste Ololiuqui, z jejíž kořenů připravují domorodci hypnotický jed. Kdo se napije tohoto nápoje, pocítí příjemnou úlevu; zároveň však ztratí vlastní vůli. V tomto stavu prozradí každé tajemství a poví na sebe všechno co provedl. Kouzelníci, kteří připravují tento nápoj, často se sdružují v malé skupiny a chodí po kraji jako vyšetřující komise. Když v některé vesnici byla spáchána vražda nebo krádež, shromáždí se obyvatelé a kouzelníci dají každému napítí tohoto tajemného jedu. Pak se vyptávají jednoho po druhém. Nikdo nedovede lháti a viník prozradí, kde zakopal svou oběť nebo kořist.

V Mexiku připravují také Sinicuichi, magický nápoj, po němž člověk zapomene na všechno. Za to však mu přijdou na mysl věci z daleké minulosti. Nápoj ten je velmi oblíben, protože zahání všechny starosti a strasti. Učenci se dosud marně pokoušeli zjistit jeho složení.

Nejhorší jed je Xomi Xihinte, kterému Američané říkají skleněná rakev. Otrávený ztuhne při plném vědomí. Vidí a slyší vše, ale nemůže se vůbec hnouti. V hrozně obavě, aby nebyl pokládán za mrtvého, chce křičeti, ale jeho ústa jsou němá. Silná dávka tohoto jedu usmrcuje.

Z jednoho druhu kaktusu, který roste rovněž v Mexiku, získává se opojný jed Peyotl. Kdo podlehne jeho účinku, vidí samé duchy. Baví se s nimi jako se živými bytostmi a oni mu ukazují úžasné, krásné obrazy, nebo ho děsí hroznými vidinami. Někdy se mu zdá, že s nimi zápasí, potom zuří a bije kolem sebe, až se přízrak najednou zase rozplyne. Za několik hodin se člověk probudí a je velmi skleslý. Zdá se mu, že se vrátil z jiného, neskutečného světa. Všechny tyto jedy jsou pro vědu záhadou. Indiáni střeží tajemství jejich výroby.

Kaktusy, působící divukrásné vidiny.

-inka-

Peyotl (*Echinocactus williamsii*) je malý, šedozelený, bezostný kaktus, který roste v suchých krajích mexické planiny a na březích řeky Ro Grande del Norte. Má jednoduchý, asi 20cm vysoký kmen, končící polokulovitou hlavou, a s malými květy ve všech barvách, kromě modré. Z květů vznikají pak žluté, nebo růžové bobule s načernalými jádérky.

Mexičtí a texaští indiáni znají Peyotl již déle nežli dvě tisíciletí a učinili jej předmětem okázalého kultu. V době žní, vydávají se indiáni na dalekou cestu, sta a sta km, aby přinesli opojné „hikuri“, jak jmenují Peyotl. Oblékají na svou pouť podivné obleky a pomalovávají si tváře žlutými znaky, symbolizujícími moc božské rostliny. Po jejich návratu do vesnic, oslavuje celý kmen rituálními tanci a zpěvy podivnou rostlinu, která je pro ně symbolem boha ohně a světla a jehož požití poskytuje lidskému oku tolik radosti.

Indiáni se však nezajímají ani o krásné květy ani o bobule a semena, ale jen o hlavu kaktusu, kterou krájí na zelené, šťavnaté plátky, které pak na slunci suší. Usušeným a sevrklým hnědým plátkům říkají „meskalové knoflíky“. Tyto „knoflíky“ pak v hmoždíři roztloukají na prášek a v této podobě je Peyotl, také mimo Mexika, předmětem čilého obchodu. Prášek se používá ve vodě nebo jiné tekutině a někdy se „knoflíky“ také prostě žvýkají. První pocit je nepříjemně hořký, ale brzy převládá jiný účinek. V této rostlině obsažené alkaloidy (meskalin, peyotlin a ophorin) mají velmi podivné fyziologické účinky na člověka. Krevní tlak klesá, aniž by se tím však oslabovalo srdce; dech se zpomaluje a v ústředním nervovém systému se objevují účinky, podobné účinkům opojných jedů. Působení Peyotlu na lidský mozek nepodařilo se vědecky dosud uspokojivě vysvětlit.

Po prvním nervózním vzrušení, má člověk pocit tělesné malátnosti a touhu po snění. Při plném vědomí, bez jakýchkoli halucinací, vidí člověk, když zavře oči (nejlépe v tmavém pokoji) obrazy, jejich obrysy a barvy jsou tak nádherné, že to nelze slovy vypsati. Všichni badatelé, kteří tuto drogu vyzkoušeli sami na sobě, shodují se v tom, že tyto vidiny jsou vskutku kouzelné.

Jakmile člověk, stojící pod vlivem této drogy, otevře oči, zmizí okamžitě všechny vidiny a on může bez obtíží ihned pokračovat v přerušném zaměstnání.

Nejpodivnější na Peyotlu je však, že se pod vlivem alkaloidů zvuky mění v barvy, takže se na příklad tikání hodin jeví jako exploze barev. Jedna z pokusných osob svůj dojem vyjádřila takto:

„Jsou to tvary, které slyším očima; žádné sluchové halucinace, ale tvarové fáze, které táhnou před mýma očima.“

Na štěstí ten, kdo používá Peyotl, nestává se otrokem této rostliny, jako je tomu u jiných opojných jedů, na příklad u kokainu nebo morfia, takže nevede ke zhoubným následkům při trvalém užívání jako u právě jmenovaných drog.

Výňatek z článku „Kaktusy“ od Velenovského.

(Z knihy: Obrázky, 27-29. 6. 1927)

„...V poslední době bylo mnoho psáno o narkotickém, jedovatém, mléko obsahujícím kaktuse *Anhalonium williamsii*. Tento kaktus je sivě zelený, bez ostnu, jen s copatými areolami na bradavkách. Mléko obsahuje prudký alkaloid, podobný strichninu.

Domorodci v Mexiku užívají onoho kaktusu (Peyotl) jako léku a k očarování. Již starým indiánům byl posvátným (hlavně Tarahumarům a Huicholům). Nedávno s ním dělali v Americe pokusy a shledáno, že působí narkoticky a požit, vylučuje vědomí čili ducha (exteriorizace).

Je známo, že narkosou, uhelným plynem nebo chloroformem, vyloučí se dvojník a subjekt je současně v letargickém spánku. Pokus tento jest však nebezpečným a může lehce skončit i smrtí.

Také Laponci a černoši v Jižní Africe umí vylučovat dvojníka, jenž putuje třebas na tisíce mil daleko a vrací se za několik minut. Toho docilují nakuřováním z jedovatých bylin a pryskyřice. Použije-li ale normální člověk Peyotl, neupadá v letargii (mrtvolný spánek), nýbrž bdí zdánlivě při úplném vědomí. Ano, může i pít, jísti a kouřiti a se soudruhy hovořiti. Zavře-li však oči, dostávají se pomalu zvláštní vidění. Zdá se mu, že cestuje v neznámé krajině, kterou podrobně popisuje. Na požádání jde duchem do města na sta mil vzdáleného a zde navštíví naznačenou rodinu a věrně popíše, co kdo dělá a mluví. Proto badatelé v oboru metapsychickém doporučují Peyotl k pokusům jasnovidným. Také náš americký cestovatel z Mexika, V. Frič, loňského roku Peyotl z Mexika přinesl a o něm podrobně psal. Pěkné exempláře tohoto báječného kaktusu pěstujeme ve sklenicích botanické zahrady v Praze. Peyotl je zároveň důkazem, že různé rostliny mocně působí na tělo i ducha lidského a že staré báje o čarovných rostlinách nemusí býti vždy bezpodstatnými pověrami.

Stejně posvátnou jest *Ariocarpus kotschyanus* (Pata de venado) s fialovými květy.

V skalnatých krajinách Perugie jest rozšířen stromovitý kaktus *Cereus peruvianus*, jenž dosahuje až 15 metrů výšky a sází se často do živých plotů kolem zahrad. Štáva tohoto (Huachama) působí podobně jako Peyotl.

Ale rostlin, které působí omámení a ve spánku prorocké sny a jasnozření a jichž v Americe Indiáni užívali v léčení a při náboženských obřadech, je větší počet. (Na příklad *Banisteria Caapi* – liana) jež působí podobně jako *Coca* (*Agahuasca*)).

Stejně slouží *Olohihuki*, *Huanto*, *Ayahuaca*.

Nejslavnější pověsti používala *Yoge*, rostoucí v Columbií. Způsobuje nejen vylučování dvojníka, ale i jasnovidnost. Zlato, poklady, podzemní prameny, správně vždy udá každý, kdo se touto rostlinou uspí.

Stejně také rozpoznává nemoci.

Ceremonie náboženské při tom živě připomínají řeckou Pythii v Delfách.“

K.W. Praktická magie. (výťah)

O působení hašiše.

O hašiši praví jistý znalec: „Hašiš je jako *Protheus* o tisícových formách. Neviděl jsem nikdy, že by u téhož člověka vyvolával stejných zjevů. Působení jeho se děje velmi zvolna.

Čekáme $\frac{3}{4}$ hodiny i celou hodinu, aniž čeho pozorujeme. Až najednou nevěříce sami sobě a nevědoucí, co se s námi vlastně děje, počneme se usmívat a výbuch se dostaví.

Často to vypadá jako lehký sen. Při silnějším působení dostávají se halucinace a vidění, při čemž smysly bdí. A začne nejpodivnější zápas mezi rozumem a bláznovstvím.

Poněvadž se hašiš bere jen ve velmi malých dávkách (podobně jako opium), následuje z toho, že normální vědomí docela nezmizí.

K halucinacím při hašišovém opojení náleží také pocit lehkosti a létání. Obyčejně ztrácíme veškerou představu prostoru a času.

Někteří tvrdí, že jejich pohled proniká zdí a domnívají se, že mohou poznat myšlenky a slova svých sousedů dle barev.

Jeden požívatel hašiše zvolal kdysi nadšeně: „Ach, kdybyste věděli, co teď pocítuji a myslím.“

Kdyby se učenec uvedl do tohoto stavu, našel by okamžitě vše, k čemu mu nedostačí ani dlouholeté studium.“

Z knihy – Zdeněk Klan: Omamné drogy. (výťah)

Domovem hašiše je Indie. Jeho používání je od nepamětných dob. První záznamy o jeho používání k toxikomanickým účelům spadají do doby asi 3000 let před Kristem, jak se dovídáme z dokladů v nejstarších indických Védách. Dnes používá hašiše přes 200 milionů lidí. V Severní Americe nese hašiš název marihuana.

Název hašiš je původu staroarabského a rozumí se jím rostlina, botanicky známá jako *Cannabis sativa* L. Je tedy hašiš, naše konopí a americká marihuana jedno a totéž.

Domovem konopí jsou jednak západní svahy Himaláje a Kašmíru, kde v divokém stavu roste na velikých plochách, jednak cíp Kaspického moře, step kirgizská a z části též Sibiř a Irán. Aklimatizovala se ve střední a jižní části Ruska, kde se dnes v divokém stavu též mnoho vyskytuje.

Herodot (486-406 př. Kr.), se zmiňuje o tom, že Skythové, kteří obývali krajiny kolem Kaspického moře a Aralského moře, pěstovali konopí a že odvar jeho květu vyvolával stav podobný opilosti.

Galen se zmiňuje, že hašiš byl používán v nejstarších dobách k účelům náboženským. Za doby Marka Póla (XII stol.), sloužil hašiš Ismaclitum v mohamedánských zemích jako tajný prostředek k omamování nepohodlných politiků, kteří pak ve stavu intoxikace snadno mohli být se světa sprovazeni. Sloužil tedy k účelům vražedným. Proto Ismaelitě byli nazýváni též hašišové či hašišinen nebo hasisinen.

Počet všech lidí propadlých kannabinismu (požívání hašiše), odhaduje se dnes na několik set milionů.

Na západním pobřeží Afriky, kouří černoši, obývající Kongo, čerstvé listy a aby v dýmce lépe doutnaly, používají k jejich rozpalování úlomku rozžhaveného uhlí, jinde zase na př.

v Angole, svinují domorodci listy do dlouhých silných závitků, podobných našich doutníků a podobně.

Kaňži většinou hašiš žvýkají. Zulukaňži vdechují kouř.

Marokánci říkají hašiši kif, šira nebo fasach.

Na Atlasu nese název sibi.

V Liberii a Kongu diamba.

Hotentoti jej nazývají daša.

Kaňži hajum.

Kmen Baluba riamba nebo mori a jinák.

Třetí druh indického hašiše, který se počítá jako nejméně cenný, nazývá se bhanga. Sestává ze sušených listů samčích nebo samičích rostlin. Připravuje se z něho stejnojmenný nápoj bhanga (alkoholický) s přísadou pepře, sušených květů růžových, semen makových, mandlí, kardamonů, semen okurkových a melounových, po stejných částech a k tomu se nakonec přidá cukr, mléko a voda. Nápoj z této směsi připravený je považován za velmi účinný a k docílení stačí prý jen malé množství, zvláště pro nováčka. Opojený zpívá a tančí, má pocit velkého hladu a vyhledává erotické senzace. Tento stav opilosti trvá asi tři hodiny, načež opojený upadá v hluboký spánek. Indové tvrdí, že tento nápoj nezanechává žádné kocoviny, jako zvracení, podráždění žaludku nebo střev, ani bolení hlavy. Jen prý oči se lepí a po procitnutí se cítí uje závrať.

Způsoby přípravy rozmanitých jiných hašišových přípravků jsou velmi různé a přípravky tyto obsahují jako přísady všelijaké jiné látky, které jsou přidávány za tím účelem, aby zvýšily buď účinek přípravku, nebo aby dodaly hašiši příjemné chuti nebo vůně.

Tak na příklad v Bengálsku se připravují sladké hašišové zákusky, zvané majoom, které kromě hašiše, obsahují též opium, maková semena, durmanové listy, hřebíček, mastix, semena anýzu, kmín, kardamony a cukr a tyto ingredience jsou zadělány do těsta připraveného z mouky, másla a mléka. Takovéto zákusky jsou považovány za velmi účinné a

jsou určeny pro velmi otrlého toxikomana. Někdy jsou na přání zákazníka k zákuskům přidávány ještě semena durmanu, aby účinek byl dovršen do nejvyšší míry. Takové zákusky by byly pro Evropana jistě životu nebezpečny, avšak Indové je snášejí bez vážných následků a s oblibou je vyhledávají.

V Sýrii připravují zvláštní bonbony plněné hašišem. Tyto se pojídají po každém větším jídle, aby vyvolaly stav příjemného rozrušení, asi jako u nás se podává černá káva. Též hašiš je zde připravován ke kouření s rozmanitými přísadami, podobně jako v Indii; na příklad s opiem, které bývá přísadou nejčastější, nebo se semeny durmanu, blínu a nebo se někde přidává i jile mámivý, jemuž je rovněž připisován omamný účinek, jak ostatně i samo jméno naznačuje. V Turecku, kde se ještě koncem minulého století kouřil hašiš, je tento znám pod jménem esrar, což v turečtině značí „tajemství“.

Tvrdí se a bylo částečně i dokázáno, že hašiš, třebaž byl původu indického, tedy hašiš skutečně účinný, nevyvolává u Evropana omamných účinků a je prý účinným pouze v zemi jeho domova. Tvrdí se též, že konopí pěstované nebo divoce rostoucí v krajinách studenějších, nevytváří následkem nepříznivých bioklimatických poměrů takové množství cannabiolu jako konopí rostoucí v teplých jižních krajích, avšak toto tvrzení není podloženo dostatečnými doklady.

Víme na příklad, že mák pěstovaný v chladnějších krajinách, vytváří stejně účinné opium jako mák z krajin jižních, jemuž se svým obsahem morfia zcela vyrovná, ne-li předčí.

Hašiš zachvátil zvláště Mexiko a Jižní Ameriku. Je zde znám pod jménem marihuana, tj. „tabák, působící na náladu“. Též je znám pod názvem Mexican cabbage (mexické zelí), American hashisch (americký hašiš) Indian hay (indické seno) nebo Laugh tobacco (tabák smíchu) a jiné.

V Americe se marihuana používá ve formě cigaret, které se zhotovují jednak z květonosných vrcholů rostliny a to jak samičí tak i samčí a rovněž z listů. Z jedné libry, tedy z necelého půl kila, vyrobí se 300-350 cigaret, které se prodávají v různé ceně, v naší měně jeden kus asi za 35 halířů až 2 Kč a je tedy cena dosti přístupná, aby mohla vyhovět nejširším vrstvám lidu.

Hašiš působí podle farmakologických údajů jak na člověka tak i na zvířata a zvláště reaktivní jsou psi a kočky, které po aplikaci drogy jsou klidní, ve svém stavu si zřejmě libují a když upadnou do spánku, je možno z jejich chování vyčíst, že mají příjemné sny. Ve stavu bdělém dostávají se u nich při dostatečné dávce zřetelné zrakové halucinace.

Zážitky otravy u bělocha nebo u orientálce či člověka žijícího v teplém jižním podnebí, jsou různé. Požívač hašiše prochází dvěma stadii.

V prvním stadiu pociťuje uzavřenost a úzkost.

V druhém stadiu se dostavuje euforie – vnitřní blaženost. V tomto stadiu si někteří počínají velmi dětinsky, činí nesmyslné věci a upadají občas do neztišitelného smíchu. Tato dobrá nálada přejde někdy ještě před usnutím v pláč, někdy až po probuzení ze spánku, a tehdy prožívá požívač tělesnou kocovinu i duševní, zostřenou výčitkami svědomí a lítostí nad propadnutím hašišové narkomanii. Rozkoš z hašiše, jak uvádí Vondráček ve Farmakologii duše, nemá ráz ukojení jako rozkoš pohlavní nebo jako ukojení žízně, ale je to čistá spokojenost jako po dobré zprávě nebo po nějakém úspěchu. Někdy jsou smysly značně zostřeny a to zejména sluch a chuť. Nepatrné šramoty jsou vnímány jako výstřely z děla, ale někdy nastane též i naopak otupení sluchu. Zostření chutí způsobuje, že jídlo třebaž jinak všední, nabývá nebývalé chutnosti a podobně.

Zajímavě popisuje účinky hašiše francouzský spisovatel Moreau, který je pozoroval sám na sobě. Moreau píše: „Po užití hašiše povstane nejprve pocit cílého nepokoje, ba i tesknost, potom se rozšiřuje jemné teplo po obličejí, vyvine se veselost, která konečně přejde v dlouhý smích. Smysly se náhle zostří a zjemní způsobem nadpřirozeným. Vzduch nejlíbeznějšími zápachy naplněný zaznívá neustále libozvukem. Minuta zdá se býti věčností a jediným krokem překročíme celý svět.“

Na jiném místě popisuje hašišové účinky (zážitky) následovně: „V mírných dávkách způsobuje hašiš obveselování mysli a nutí k neodůvodněnému smíchu. Vezmou-li se ale dávky větší, které způsobují blouznění, zmocní se nás nevýslovně blahý pocit, který provází všechny výkony duševní. Zdá se, jakoby slunce každou myšlenku, která mozkem prochází, osvěcovalo a každý pohyb těla je pramenem rozkoše. Požívač hašišu necítí se v tomto stavu šťastným jako labužník, nebo jako hladový, který svůj hlad konejší, ani jako chlípík, nýbrž je šťastný jako ten, kdo se dovídá příjemných zpráv, jako lakomec, který své poklady přepočítává, jako hráč, na nějž se štěstí usmívá, jako ctižádostivý, jež sláva opájí.“

A jinde Moreau vypráví: „Měl jsem v rukou bílý šátek a když jsem se na něj díval, pozoroval jsem jak jeho záhyby tvoří nejkrásnější figury. Stačila malá proměna, aby se hned vzbudil jiný výjev a brzy jsem poznal, že mohu libovolně spatřit, cokoli chci. Voustaté hlavy mužské, hlavy ženské, zvířata všeho druhu, nebo stačilo proměnit několik záhybů a měl jsem žádaný obraz před sebou. Tím způsobem jsem modelovat s velikou snadností po nějaký čas nejkrásnější poprsí. Nikdo na mě nic zvláštního nepozoroval, jen dobrý smích a rozmar mě přepadl i při nejnepatrnějších věcech.“

Obširné literární zprávy o zážitcích požívače hašišu nacházíme též u francouzského spisovatele Baudelaira v jeho knížce „Hašiš a víno“.

Většina pozorovatelů se shoduje v tom, že symptomy hašišového opojení následují po sobě časově asi takto:

Prvým symptomem je pocit štěstí,
pak následuje porušení chodu myšlenek,
na to omyly v čase a prostoru,
dále přecitlivělost, deliria, nepotlačitelné impulzy, iluze a halucinace.

Maximální dávka hašišu v lékopisech uváděná pohybuje se mezi 0,2-0,6gr. pro dávku jednotlivou a 2gr. pro dávku denní.

K.W. Praktická magie. (výťah)

O působení opia. *(Fischer)*

Jeden přítel mu píše: „Opium mne učinilo blaženým, avšak byla to blaženost negativní. Bylo to jakési rozkošné zničení, při čemž zůstalo tělo právě tak upoutáno jako duch, a pamatuji se, že kdykoli jsem vzal opia, strávil jsem dvě hodiny nebo i více tím, že jsem si ve svém nitru opakoval: „Ach, jak jsem šťasten““.

Při jedné perské slavnosti požil Kämpfer jistého nápoje, v němž bylo přimícháno opia. Nejen že cítil po jistou dobu nepopsatelnou klidnou slast, nýbrž měl i pocit, jakoby byl vyzdvižen, takže se nakonec domníval, že sedí na koni a pádí vzduchem (vidění, cítění, levitace).

Vondráček: Farmakologie duše. (výtažek)

„U morfinisty, vedle celé řady příznaků tělesných, mění se i obraz duševní. Paměť slábne, duševní výkonnost, zejména tvořivá síla klesá a jenom nakrátko po novém vstříknutí je na chvíli vybičována.

Únavnost stoupá, nálada je velmi proměnlivá, úplná ztráta energie, beznaděje, ztráta odvahy, hypochondrie a dráždivost jsou vystřídány návalem vzkypané nekorigované energie, která však brzo uhasíná.

Aby si morfinista svůj jed opatřoval a svou chorobu skrýval, k tomu je třeba velmi často komplikovaného systému lži. Tím se vypěstuje na pravého lháře-virtuóza. Možno říci, že

lhavost je nejvýznačnějším rysem charakteru morfinisty. Rozsáhle je porušen spánek a před usínáním se dostávají velmi děsivé halucinace nestvůrných obličejů.“

Ranhojičství za starých i našich časů. (výtahy)

(Isis. Prof. gymn. D. Vičar)

Ranhojičství:

Světlo, vzduch, hlavně světlo měsíční škodí (dle starých) otevřeným ranám a poranění. Proto se odedávna dbalo o řádně vyčištění rány a pečlivém jejím ovázání.

Rány, vystavené světlu přibývajícího měsíce, silně se zhoršují, neboť i maso rychleji hnije při svitu měsíce, než na slunci. Raněný nesmí požívat cibule, uzeného masa a solených ryb. Musí hledět, aby měl tělo stále otevřené, a aby nástroj, jímž poranění bylo způsobeno, vězel stále ve „špeku“.

Zastavení krváčení:

Poraněný úd se ováže červenohnědou, hedvábnou nití, nebo se na rány přiloží truhlářský klíč, pavučina, rozžvýkaná „červená kůra“, sajavý papír namočený ve víně, lepkavá smůla z mladých jehličnatých stromů, nebo se na ránu přiloží hubka, nebo se nakape jitrocelová šťáva, natírá se ježčím tukem, přikládají se chrpy na Boží Tělo i s kořenem utržené, nebo řebříček.

Krevní olej výborný k zastavení krváčení, se připravuje následovně:

Při ubývajícím měsíci vyhledají se pod okapem dešťovky (lichý počet). Uštípnou se jim konce, naloží do kořalky a nechají se v ní nějaký čas. Pak se pečou tyto dešťovky v pecnu chleba, ještě teplé se vymačkají a šťáva z nich, to je ten „krevní olej“.

Zastavení krváčení:

Dobré je též plstní sádlo rozetřené s dešťovkami a vlažné přivázat na ránu.

Jiné osvědčené prostředky:

Poraněný zahřívá v ruce trochu pastuší tobolky, nebo drchničky, nebo kořene chrpy, na Boží Tělo v pravé poledne utržené. Pověsí si některou rostlinu na holé tělo nad srdeční důlek; přitiskne na ránu krevl.

Nebo: nechá vypařit několik kapek krve na žhavém uhlí.

Nebo: pustí kapku krve na pavouka a nechá ho běžet.

Nebo: ohřívá v ruce jantar.

Nebo: v krvi namočený hadřík vloží do hliněného hrnce a postříká „měděnou vodou“ (Sírnatem měďnatým).

Rána se brzy zahojí, zastaví-li se krev tímto hadříkem, který se pak denně myje v tekuté vodě a pak v hrnci znovu měděnou vodou navlhčuje.

Zvláště dobrý je posed čili oseh (mandragora Vernalis, Bryonia alba), dále šťáva z cibule nebo routy s octem, dvojmo složené a ve vodě ochlazené sukno, nebo prášek z nátržníku.

Čerstvé rány:

Vymývají se odvarem sanyklu (žindava), nebo arnikovým lihem. Přikládá se na ně sušené střevo, mast z ječné mouky a čistého vepřového sádla.

Drahocenný balzám na čerstvé rány:

90 dílů terpentýnu,
50 dílů dřevěného oleje (olivového),
hrst úročníku (*Anthyllis vulneraria*)
3 hrsti prhy chlumní a
hrst jitrocele.

Vaří se ve dvou mázech vína tak dlouho, až se víno vyvaří. Potom se to nechá v láhvi několik týdnů na slunci a drahocenný balzám je hotov.

Jiný recept:

Smíchá se šťáva betonie (bukvice), sanyklu (žindavy) kerblíku a netřesku a roztlučenu solí a silným vinným octem. Směs se nechá sedm dní močit, pak až na polovici destiluje a uschová v dobře uzavřené skleněné nádobě. Dává se na rány, smíchaná s rozetřeným zimstrázem. Užívalo se též i sympatického léčené, při čemž zároveň s ránou, byl ošetřován i nástroj, který ránu způsobil.

(Prof. gymn. D. Vičar)

Mast na zbraně.

(dle Téofrasta Paracelsa)

Příprava:

„Vezmi tuk nebo plsní sádlo divokého kance a medvěda samce, každého osm lotů. Čím starší jsou zvířata, tím lepší je plsní sádlo, avšak nesmějí být starší sedmi let. Sádlo vyper nejprve v červeném víně a nech je v něm půl hodiny vařit mírně. Pak to nalij do studené vody, seber lžici na povrchu plovoucí mastnotu a usedlinu vylij. Pak vezmi půl mázu dešťovek vypraných ve vodě nebo víně, dej je do zatmeleného hrnce a nech je v peci usušit, ale dej pozor, aby se nespálily. Vše pak rozetři na prášek.

Tohoto prášku vezmi dva loty a mozku divokého kance též dva loty. K tomu přidej žlutého santalového dřeva nebo šest lotů drobně nastrouhaného červeného santalového dřeva, čtyři loty krevele a šest lotů kostivalu a krevele, každého dva loty a mechu, který vyrostl v lebce oběšeného a který z ní byl sebrán, když přibývajícím Měsíc stál v planetě Venuši. Když to bylo vše stlučeno a smícháno, udělej z toho pomocí onoho kančího a medvědího sádla mast a ulož ji v uzavřené nádobě. Mast tato je nejlepší, byla-li připravena na podzim, když Slunce je ve znamení Vah.

Neuvěřitelné jsou síla a dobré vlastnosti této masti, neboť hojí všechny rány, ať již vznikly seknutím, úderem či jinak, jen když máme nástroj, kterým byla rána zasazena, třebaš byl nemocný od tohoto nástroje na míle cesty. Je-li rána veliká, musí se týž nástroj každý den jednou potřít mastí, čistým lněným plátnem ovázat a chovat na čistém vlašném místě.

Všemožně se musí hledět, aby na nástroj nepadl ani prášek a aby ho neofoukl studený vítr, neboť by jinak pocíťoval nemocný veliké bolesti a mohl by se z toho zbláznit.

Ačkoli se zdá nadpřirozeným a k vůli tomu mnohými je podezříváno, není toto léčení takovým a přírody znalí lidé vědí ze zkušenosti a pilného zkoušení, že se toto léčení děje pomocí magnetické síly užitých hmot a těles nebeských.“

(R. Pelíšek: Pověry a kouzla v péči o zdraví - výtazek)

Paracelus: Lečte stejné stejným.

„Na zmrzlé údy působí hojivě led a sníh, spáleniny nebolí nad ohněm, bolesti hlavy ustávají po vypití trochy černé kávy, přes to, že silná černá káva působí bolení hlavy.“

Jedovatí hadi lékem.

(Prof. gymn. D. Vičar)

Již Hypokrates doporučuje kůži zmije jako lék proti všem lišejům.

Archigenes maso zmije proti vyrážkám.

Musa doporučuje maso zmije proti zlým vředům.

Zmijí maso bylo hlavní součástíkou všehojivého léku theriaku. Theriak, mithridatium a emplastrum de Vigo (vížská náplast) tvořily ve starých dobách trojici nejhledanějších lektvarů. Mithridatium, připisované králi Mithridatovi, vynalezené Damokratem a dodnes ještě vyhledávané, skládalo se ze čtyřiapadesáti substancí.

Theriak bylo směs chleba, gumy, žaludů, četných ostrých a aromatických rostlin, koření a zmijího masa. Nejproslulejším byl theriak vyrobený v Benátkách a v Římě. Užívalo se ho k čištění krve, dále proti svrabu, lišejí, vyrážce, krticím, tlustému krku a proti otravám.

Emplastrum de Vigo („antidiluvialní prášek“) skládalo se z vařeného zmijího masa, vařených žab, dešťovek a jiných živočichů a rostlin a z přísady rtuti. Před půl stoletím užívalo se ho ještě v Anglii jako abortivního prostředku.

Sv. Hildegarda († 1179) doporučuje maso zmije, třebaš je to jedovatý had, „protože některé části jejího těla obsahují dobrou šťávu země, která dává vznik dobrým bylinám“.

Žluči zmije užívalo se pro pocení; vařených a pečených zmijí, zmijí polévky, zmijího rosolu, prášku ze srdce a jater zmije a lihových výtažků z různých částí těla proti zimnici, padoucnici, neštovicím, mrtvici, ochrnutí a kažení zubů; jed byl lékem proti choleře, žluté zimnici, vzteklině, malomocenství, ranám, pohmožděninám, nemocem očním a úbytím. Dlouho se užívalo zmijího tuku proti vráskám, tedy jako kosmetického prostředku.

Za „galského moru“ v 15. století, užívalo se theriaku, mithridatia a jiných léků, které vesměs obsahovaly zmijí maso. Ženevský lékař Cataneus natíral tehdá nemocné rtuťovou mastí, v níž byl mimo jiné i zmijí tuk a vařil i zmijí sirup.

Italští drogisté v 18. století prodávali zmije a ještěrky; v Anglii bylo tehdy oblíbeným lékem „zmijí víno“, obsahující výtažek ze sušených zmijí a užívané hlavně při nechutenství.

V 17. století léčila se v Anglii hypochondrie „netopyřím balzámem“, který se připravoval ze zmijí, netopyřů, dešťovek, jeleního morku, vepřového sádla a kyčelní kosti volské.

Brejlovec indický:

V Indii užívá se masa brejlovce proti úbytím. O jeho jedu se věří, že zrychluje tep, šíří teplo po celém těle, podporuje vyměšovací ústrojí, zesiluje účín jiných léků a působí blahodárně při choleře, padoucnici a pomatenosti. Někde se pije jed brejlovce smíšený s olejem, aby neškodilo hadí uštknutí, a jedovaté žlázy, zuby a žluč, sbírají se jako důležitá léčiva. Jiní se chrání proti následkem uštknutí, nosíce amulet ze zmijího chřtánu (*Vipera russellii*). V Siamu předpisují lékaři proti hadímu uštknutí kousek čelisti z divokého vepře, kousek čelisti z domácího vepře, kousek paví kosti, rybí ocas a hlavu jedovatého hada.

Hotentoti:

Pijí rádi jed, aby byli jisti před následky uštknutí; jiní černoši v Jižní Africe se k vůli tomu očkují hadím jedem.

Brazilští indiáni:

Zahánějí revmatismus tukem chřestýše a pokládají za léčivou i jeho chřestačku.

Staří Skythové:

Napouštěli své šípy zmijím jede smíšeným s lidskou krví.

Afričtí Křováci:

Sbírají zmijí jed, mísí ho s lepkavou šťávou pryšce a namáčejí do toho šípy.

V Jižní Francii a Itálii jsou zmije pokrmem, v Americe chřestýši, na Nové Guiney mořští hadi (*Hydrus platurus*) a v Jižní Asii brejlovci a jiní.

Z léčení Paracelsa. (výtažek)

(R. Pelíšek: Pověry a kouzla)

„Magnet zavěšený mezi lopatky, zbaví člověka křečí.“

„Bolest zubů přenesena nejlépe na vrbu, černý bez nebo lístku takto: Odchlípneme opatrně kousek kůry, z pod kůry vyřízneme třísku. Tou třískou se pícháme do bolavých dásní tak dlouho, až počnou krvácet. Zkrvavenou třísku vložíme zase na její místo, přikryjeme kůrou a zmažeme hlínou.“

„Protože si stejnorodé věci své síly navzájem přetahují, můžeme svoji nemoc přenést na některou věc živou, nemocnému ústrojí příbuznou. Provedeme-li to s jistou opatrností, přestane nemoc v nás a přenesse se pomocí živé síly na věc jinou.“

Podle Paracelsa a názoru Paracelsistů každá tekoucí voda tedy i potoční a říční je „vodou živou“, do níž je možno nemoc přenést. Nemoci krve a moče, přenášejí se na „vodu živou“ jen od půlnoci do večera.

Recepty pro labužníky. (výpisky)

(Chvilky v přírodě. Vesmír 1945)

Dr. K. Pejml: Národní jídlo Tibeťanů, které nejvíce chutnalo jistému Evropanu cestovateli, ze všech pokrmů, sestává bílý náky, neobyčejně sladký a chutný, připravený následovně: Vezmou se housenky bource morušového, jen samečkové. Rozemelou se, smíchají s medem a olivovým olejem. Přidá se mléka a některých druhů koření, jako vanilka, zázvor a dosahuje se výtečné chuti tohoto pokrmu.

Dr. K. Pejml: Erasmus Darwin vychvaloval jako výborný pokrm larvy chrousta obecného.

Dr. K. Pejml: V Jižní Francii možno obdržet polévku, připravenou z bachratých brouků, matek.

Dr. K. Pejml: Německý zoolog Ernst Ludvig Taschenberg (1818-1898) zabývající se soustavným studiem hmyzu, zanechal po sobě též předpis na přípravu posilující polévky z chroustů. Na talíř takové polévky je třeba 30 těchto škodlivých brouků.

Ze soukromého herbáře Jana Zmatlíka (Jerzy).

„Vize Marešova u mne: Ind hledí do herbáře. Kolem hlavy má závoj, který se rozšiřuje, vedle hlavy dvě tečky dole a dvě tečky nahoře a vzadu, na hlavě i nad sympatikem zednářský, zlatý trojúhelník. Na hlavě znak, lotos, šestícípá hvězda.“

Petrolejové lampy, aby zhasly.

„Zahraje-li se na malou křídlovku (L. Křídlovka nebo C. Křídlovka!) tón D, zhasnou petrolejové lampy. Několikrát bylo zkoušeno u Špičky.

Stříbrnou nádobu rozrušuje šťáva blínu.

Tvrdé kuličky růžence zhotovují se z klokoče zpeřeného (Staphylea pinnata).

Klíh stále tekutý zůstane, smíchá-li se s kyselinou dusičnou.

Tmel, vzdorující vodě, horku atd.: Jeden díl kaustické vody a tři díly kalafuny se svaří v pěti litrech vody a smíchá s polovičním množstvím pařížské sádry. Uschne za $\frac{3}{4}$ hodiny a vzdoruje vodě, horku atd.

Pěstování růží: 20gr. chylského ledku na konev vody a tím se růže zalévají. Je výtečné.

Úprava mořských ryb: Zavážou se do ubrousku, namočeného v octě a nechají se v něm do rána. Podobně i kotlety a jiné. Přidá se pepř, magi a peče se.

Zapáchající maso staré ztratí zápach, posype-li se drobnými kousky dřevěného uhlí.

Hypnóza raků (B. Bayer): „Chycený rak se postaví na hlavu, opře se o klepeta, ocásek se ohne dolů a od hřbetu přes ocas hladí. Po několika tazích rak tvrdě spí. Vyzkoušený.“

Léčba bradavic: Elektrolýzou, uhličitánem sodnatým, nebo hypnózou.

Biblická mast.

Sestává z následujících:

Myrrhy půl lotu, skořice půl lotu, puškvorce půl lotu, kassie jeden lot a olivový olej.

Mrtvola dlouhý čas neporušená.

Byla uložena do jakési vonné směsi. Když víko bylo snato, hořela u nohou lampa, která zhasla.

Stalo se roku 1445 v jednom hrobě na Via Appia v Římě. Podrobnější viz.: Esis, V. ročník 1922-23 (Griese) Div starověké vědy.

V mumifikovaných tělech byly zjištěny živé buňky.

(Referát Rudého práva, 16. 5. 1956)

V provincii Kiansu byl u města Nantungu při stavebních pracích objeven hrob s mumifikovanými těly dvou mužů a jedné ženy. Těla spočívala ve zděné hrobce v rakvích,

naplněných zvláštním plynem. Vědecký průzkum ukázal, že hroby pocházejí z doby dynastie Ming a že těla jednoho muže a ženy byla pohřbena před 435 lety. Mikroskopickým vyšetřením bylo zjištěno, že nervové a svalové buňky všech těl, pohřbených a mumifikovaných čínskou metodou, vykazují dosud známky života. Podle zprávy tiskové kanceláře Nová Čína, nalezené živé buňky budou transplantovány na těla živočichu, aby byl zjištěn způsob, jakým byla nalezená těla preparována.

Blechy (Papus-Plinius): Chceš-li vyhnati blechy ze světnice, pokrop ji odvarem routy, smíšeného s kobylií močí a nezůstane ani jediná.

Docent Dr. Spilka (jeho ústní podání – zaznamenal J. Jerza): Boláky vepřů, od vzájemného pokousání, které nemohl zvěrolékař vyléčit a vepři by byli zašli. Prostý pastucha vyléčil je následovně:

Šel a vyhledal v poli vysoký bodlák, opatrně ho ohnul, aby ho nezlomil a položil na konec před květ kámen a při tom říkal: „Žádám tě, ve jménu Otce – Syna – Ducha Svatého, abys zbavil vepře (černého, bílého atd.), kteří náležejí N. N. (místopis) ve Veležicích, boláků, do zítřka, do západu slunce; jinak tě nepustím. K tomu mě dopomáhej Bůh Otec, Bůh Syn a Bůh Duch Svatý. (amen se neřekne!)

Třetí den šel k bodláku, poněvadž vepři se zcela uzdravili, vzal kámen a bodlák uvolnil a narovnal a řekl: „Děkuji ti, milá květinko, žes uzdravila (jméno člověka) a vepře, proto jsem ti dal opět volnost. Děkuji ti a dopomáhej mě, Tobě Bůh Otec, Bůh Syn a Bůh Duch Svatý – Amen.

Očarování krav. (lечение)

Z venkovského vyprávění:

Když krávy močí, nastav jim koště, aby bylo řádně močí prosáklé a dej ho pak udit do komína. (pověst prý pravdivá).

Jak dali koště do komína a počali ho udit, příběhl hned jeden dědeček, jménem Kopecký a prosil: „Panímámo, co děláte? Ruce schovával v zápěstí pod paždí a měl je celé černé.“

(Jerza)

Vzrůst duchovních sil.

Obrat' se k severozápadu po západu slunce, rozpaž ruce a saj pránu. Velmi pomáhá ke vzrůstu duchovních sil.

Jerza

Zapuzení zlých duchů.

Zlé duchy zapuzuje a ovzduší čistí kořen vrbiny (sporýše).

Jerza (Piobb)

Ovládnutí Džina.

Musel se v jeskyni čtyřicet dní postit. Vše, co Džin přinese, je nutno ihned spotřebovat. Sděluje Hasah Khan, mohamedánský Mág. (Isis-Griese)

Jerza

Kámen Mudrců.

(Úryvek z knihy: Testamentum novissimum od Raimondusa Lullius-a)

O kameni Mudrců:

„Vezmi z této drahé medicíny kousek velikosti bobu, uvrhni na tisíc uncí rtuti; tato se změní v červený prášek, z něhož jedna unce dostačí, aby přeměnila tisíc uncí rtuti v červený prášek. Z toho opět vrhni jednu unci na tisíc uncí rtuti a vznikne lék. Jedna unce tohoto léku vržena na tisíc uncí nové rtuti, promění tuto rovněž v lék.

Tohoto posledního léku vrhni opět jednu unci na tisíc uncí rtuti a obdržíš zlato, lepší zlata dolovaného.“

Dr. Herm. O. Griese

Magické rostliny.
(dle Papuse)

Trhati je jen od 23. do 29. dne po novém měsíci. Při trhání rostliny řekněte, k čemu jich užití. Pak vložte rostlinu pod pšenici nebo ječmen až do chvíle, kdy ji použijete.

Hlavní magické rostliny jsou:

blín,
kopřivy,
vlaštovičník,
barvínek (brčál),
ožanka-myšinec,
lilie,
jmelí dubové (ochmet),
zeměžluč,
šalvěj,
sporyš (vrbina-železník),
meduňka,
šanta kočičí,
štetka chlupatá,
vrání nožka.

Hádání z krve.

(Berka Choceňský 1552)
(R. Pelíšek: *Pověry a kouzla*) atd.

„Mnoho vodnatelnosti ve vypuštěné krvi, obžerství a opilství prozrazuje. Pakli je krev velmi řídká, že by na noži nebo nehtu nezůstala, o nezáživnosti žaludku vypravuje.“

Dle Hipokrata:

Cholerik = žlučovitý, popudlivý, nakvašený (žluč).

Melancholik = zasmušilý (černá žluč).

Sanguinik = rozvážný, chladnokrevný (krev).

Flegmatik = lhostejný a pohodlný (flegma = hlen).

O krvi.

(Matouš Dačický: *Tělověda z roku 1574*)
(R. Pelíšek: *Pověry a kouzla v péči o zdraví*)

„Pouštění krve je užitečné těm, kdo jí mnoho, jsou tělnatí, plní, silní, barvy červené, mají plné žíly, silný pulz, velmi se potíče; kdo dobře pijí a jedí, bez obzvláštního sebou hýbání.

Krev pěnivá, kašláním a plicní nemoc oznamuje.

Krev hustá, zle na prsou.

Krev zsinálá, zle ve slezině.

Krev požloutlá, nezdrávo v játrech.

Krev červená a tvrdá s rudým okrškem, nemoc dnovou.

Voda, pod krví zelená, strach z vodnatelnosti vzbuzuje, ale krev červená a čistá voda na ní, zdraví ukazuje.“

Homeopathie.

(R. Pelíšek: Pověry a kouzla v péči o zdraví)

Lékař Hahnemann pokusy na sobě, zjistil:

Chinin ve značném množství požit, způsobuje zimnici, a ve velkém zředění, zimnici léčí.

Čemeřice (jedovatá) vyvolává koliku, ale v nepatrném množství, ji staví.

Kalomel (stoupenec Hahnemanna): V malých dávkách na zastavení průjmů. Ve větších dávkách průjmy působí.

Síran zinečnatý (nickamínek): V takovém roztoku, který u zdravých lidí způsobuje oční katar, u nemocných jej léčí.

V případech léků bylo podle Hahnemannových zásad hlavní věcí, aby byl každý lék zředěn na tisícinu, stotisícinu, ba miliontinu onoho množství, které do té doby lékaři používali, „protože zředěním se účinek léku jednak mění, jednak násobí (potencuje)“.

Tak na příklad kapku opia rozředil 99 kapkami líhu a důkladně protřepat. Jednu kapku tohoto roztoku kápl do stonásobného množství líhu a protřepal znovu a to opakoval několikrát, tvrdě, že maximálně zředěný roztok, dotkne se mnohem většího počtu bodů živoucích buněk, nežli neředěná tinktura a přichází tak do přímého styku s nervy, svaly a orgány.“

Planetární signatura tělesná, starých hermetiků.

1. Signatura Slunce: zrak, srdeční činnost, kostní dřev, morek, mozek a vrch hlavy.
2. Signatura Měsíce: prsa, plíce, mícha, ústřední nervové středisko.
3. Signatura Marse: semenný měchýř, chámový provazec, žluč, záda, krev, všechny tepny a žíly, ledviny, řiť.
4. Signatura Merkuru: končetiny vůbec, ústa, ústrojí v ústech, nervstvo.
5. Signatura Jupitera: játra, cévy a ostatní vnitřnosti (střevo).
6. Signatura Venuše: souhrn plodidel a rodidel vnitřních i vnějších, páteř, lopatky, kůže, povrch těla.
7. Signatura Saturnu: sluchové orgány, kostra a kosti, žaludek, močový měchýř, slezina.

Vykuřovadlo k vidění nymf.

(Z knihy F. Hartmanna: Dobrodružství mezi bratry Růže a Kříže)

Do pánve s řevavým uhlím bylo vhozeno pár kousků dřeva javorového, pár sušených listů vavřínu, přidáno dřevěné uhlí a jakýsi tajemný prášek.

Počal vystupovat bílý, příjemný kouř, vše zahalil, vše v něm zmizelo a autor se ocitnul (v astrálním těle) v moři, v indickém oceáně, kde spatřil skupinu plavajících nymf, atd.

O bylinách v Bibli.

1. M. 1.11.20, 3.18, 9.3

2. M. 12, 8.

5. M. 32.2.

Job. 5.25.

Ž. 37.2.72.16.90.5.92.8.102.5.104.14.105.35.

Př. 19. 12. 27. 25.

Jz. 15.6.26.19.42.15.44. 4.

Dan. 4.22.30. 5.21.

Mich. 5.7.

Mat. 13.26.32.

Mk. 4.28.4.32.

Luk. 11. 42.

Žid. 6.7.

Jak. 1.10. 11.

Jz. 66.14.

Planetární souvztažnosti rostlin, sestavené dle abecedního pořadí, s vyjmutím značek souhvězdí.

Seznam první.

(sestaveni dle zkušeností Cornelia Agrippy, Piere Piobba, Mavérica, Papuse s doplněním zkušeností F.H.)

Akacie ♀	Čekanka ♀
Akelej ♀	Černobýl ♂ ⊙
Aloe (dřevo) ⊙ ♂ ♃	Čemeřice bílá ♀ ♃
Ambra ♀	Čemeřice černá ♃ ♀ ♃
Andělka ⊙	Čutorka ♃
Aron plamatý ♂	Čemeřice ♃
Badyán ♀ ⊙	Citroník ♀
Balzamína ⊙	Cypřiš ♃
Barvínek ♂ ♃ ♀	Cukrovka (cukr) ♃
Bazalka ♂ ♀ ♃	Davič (Ipeka) ♃ ⊙
Bažanka ♀	Drchnička rolní ♀ ⊙ (♃ - H.)
Bez černý ♀ ♀	Drnek ♃ ♀ ♃
Benzoového stromu květy ♀	Drnavec ♀ ♃
Bělokvět ♃	Durman ♃
Blahovičnick ♃	Dub ♃
Blín ♃ ♃	Dřín ♂
Bolehlav plamatý ♃ ♃	Dřišťál ♀ ♂
Bob ♀ ♃	Fenykl ♀ ♃
Brotan ♀ ♀	Fiala (trs) ⊙
Buk (plody) ♃	Fiala bílá ♀
Brambořík ⊙ ♀	Fialka ♀ ♃
Břečťan ⊙ ♀	Fíkovník ♃ ♃
Bříza ♃ ♀	Fík bílý ♃
Bodlák vlašský (artyčok) ♂	Fíky ♀
Bodlák přímětník ♂ ♃	Fuchsie ♀
Bodlák krasovlásek ♂ ♃	Granátovník (jablka) ♀
Celer ♃	Habr ♃
Cedr ⊙	Hadinec ♃
Cicvár ⊙	Heřmáněk pravý ⊙ ♀ ♀
Cibule ♂ ♃	Hřebíček (koření) ⊙ (♂ - H.)
Cibule mořská ♃ ♃	Hořec ⊙ ♂
Česnek ♂ ♃ ♃ ♀	Hořčice ♂
Čaj ♀	Hrozinky (révy vinné) ♃ ⊙
Čaj zelený ♀	Holubinka (houba list. rostlinná) ♂ ♀

Hrušeň ♀	Kopretina ♀
Hyacint ♀	Kolenice ♀
Chrinostate ☽	Kopíčko královské (Asfodel) ♁
Chřest ♂	Konvalinka ♀ ♀
Chmel ♂ ♀	Koryandr ♀
Chrastavec ♀	Krevnice (Truskavec) ☉ ♀
Chrpa ♀ ☉	Krtičník ♀ ♁
Chvojka lékařská ♀ ♀ ♀ ♁	Kýchavice-všivec ♀ ♂
Jasan ☉ ♀	Kroton ☽ ♂
Jablečnick ♂	Kručinka ♂
Jalapa ☽	Květák ♀
Jalovec ♀ (vůně = ♀)	Kukačka ♀
Jazyčník ♂	Kozlík lékařský ♀ ♀
Jahodník ♀	Květ sluneční (Cistus) ☽ (☉ - H.)
Jabloň ♀	Lotos ☉ (☽ - H.)
Ječmen ☉ ♀	Laskavec ♀
Jetel ♀ ♀	Ledňačka ☉
Jehlice trnitá ♀	Levandule ☉ ♀ ♀
Jila ♀	Ledvinovník východní ☽ ♂
Jitrocel ♀ ♀ ♂	Leknín ☽
Jmelí ♀	Lebeda psí ♀
Kadidlo ☉	Len ♀
Kaktus ☽ ♁	Lejno čertovo (Assa foetida) ♁ ♂ ♀
Kafrovník ☽	Líska (ořech) ♀ ♀
Kaprad' ♂	Lípa ☽ ♀
Kávovník ♀ ♀	Lopuch ♂ ♀ ♀
Kaštan ♀	Lilie ♀
Kassie ♀	Lomikámen ♁
Kdoule ♀	Lícidlové rostliny (Phytolaccae) ♀ ♀ ♂
Kerblík (jaterní) ♀ ♀	Maceška ♀
Kmín ♁	Majorán ☉ ♀
Koniklec ♀ ♀ ♂	Mák vlčí ☽ ♀
Kosatec ♂ (vůně = ☽)	Mák ♂ ☽ ♀ ♁ (vůně máku = ♁)
Kolpík ☽	Mastix ☉
Kolokvinta ☽ ♂ ♀	Máta peprná ♂ ☉ ♀ (vůně = ♀)
Kopřiva ♂	Měsíček zahradní ☽ (☉)
Konopí ♂	Med žlutý ☉
Konopí indické ♁ ♀ ♀	Meloun vodní (Cucumis citrulus) ☽
Konopělec bílý ♂ ☽	Mečík ♂
Konopělec červený ♂ ♁	Mandlovník, mandle ♀ ♀

Metlovka ㊴ ♀	Ptačinec (Stelaria) ♀ - H.
Meduňka ㊴ ⊙ ♀	Prha (Arnika) ⊙ ♂ ♀
Mateřídouška ♀	Pečeť šalamounka ♀
Mandragora ♀	Proskurník lék. (Ajbiš) ♀ ♀
Mířík bahenní (Apich) ♂ ♀	Proso ♀
Mochna plazivá (pětiprstka) ♀ ☽ ♀	Přestup ♀ ♀ ㊴ ♀
Mořena barvířská ♀	Pýr plazivý ♀
Moruše ㊴ ♀	Plicník lékařský ♀ ♀
Mech skalní ♀	Pilát lékařský ㊴ ♀
Myrta ♀	Pěnišník ♀ ♀
Mydlice lékařská ♀ (♀)	Pynie ♀
Námel ♂ ♀	Podběl ♀
Náprstník ♀ ♂ ♀ ☽	Pomněnka ♀
Netík-ženský vlas ♀ ♂ ♀	Pepř ⊙ ♂
Netřesk ♀	Pižmo ⊙
Otočník (Heliotrop) (vůně = ⊙)	Pivoňka ⊙ ☽ (kořen = ㊴)
Okurka ☽	Puškvorec ⊙
Oliva ☽	Pomorančovník ⊙
Oves ☽ ♀ ♀	Prvosienka jarní ⊙ ♀ ♀
Ocún ♂ ♀	Pryskyřník ⊙ ♀ ♀
Oko vraní ♂	Petržel ☽ ♂ ♀
Oměj a další jed. druhy ♀ ♂	Pysk kozí (nepravá petržel) ☽ ♀
Oměj šalamounek ♂ ⊙ ♀	Pelyněk ♂ ⊙ ㊴
Oleandr ♀	Posed ♂ ♀
Oman ㊴	Potměchuť ☽ ♀ ♀
Ožanka ㊴	Portulák ☽
Oskeruše ㊴	Přeslička ☽ ♀
Odkalič hořký ♀ ♀ ♂	Pryšec ♂ ♀ ☽
Ošlejš (dva druhy) ♂	Rosička ⊙
Ořech muškátový ♂	Rákos (třtina) ☽
Ouško medvědí ♂	Rdesno-hadí kořen (užovník) ⊙ ㊴
Ouško oslí ㊴	Réva vinná ⊙ ♂
Ostružiník ♀	Reveň ☽ ♀ ♂
Palma ㊴	Reseda ♀
Paroh jelení ♂	Rozmarýna ⊙ ㊴
Paznehtík ♂	Rozmarýna (jeden druh) ☽
Papratka ♀	Rozpuk jizlivý ☽ ♀ (♀ - H.)
Platan ㊴	Rozrazil ♂
Plavuň ♀ ☽ ⊙	Routa ♀ ♀ ♀

Rmen ♀	Šťovík ☽ ☉ ♀
Rulík zlomocný ♂ ♃ ♀	Štěrbák (druh čekanky) ♀ ♃ ☽
Růže ♀	Tamaryšek ☽
Řebříček ♀	Tabák ♃
Řepík lékařský ♃ ♀	Tráva ♃
Řepka ♂	Trnka ♂ ♃
Ředkev ♂	Třešeň ♃
Řeřicha ☽ ♃ ♂ ♀	Třezalka ♀ ☉ ☽
Santal bílý ☽	Topol ♃
Santal červený ☉	Tykev obecná (dýně, turek, meloun) ☽
Santal (dřevo) ♀	Tykvice zámořská ♂
Skořicovník ☉ ♀ ♃	Tymián ☉ ♀ ♀
Saturej ♀ ☉ ♀	Vlaštovičník ☉ ♂ ♃
Sesam ♃	Vratič ♃ ☉
Sena ♀	Vavřín ☉ ♃
Sedmikrása ♀	Vrba smuteční ♃
Sléz růžový (topolovka) ♀	Vous kozlí ♀
Slunečnice ☉	Vřes ♂ (vůně = ♂)
Sporýš lékařský ♀ (vůně = ♀)	Vilín ♂
Světlík lékařský ☉ ☽ ♂	Violka ♃
Svlačec ♀ ♀	Yzop ☽
Starček ♀ ♀	Zázvor ☉
Suchopýr ♃	Zelí ♃
Stračka ♀	Zelí červené ☉
Silenka níčí ♀	Zelí milánské ♀
Šalvěj ♃ ☉ ♂	Zemědým ♀
Šafrán ☉	Zeměžluč ♃ ☉
Šeřík ♀	Zimostráz ♀
Špenát ♀	Zvěšinec ☉ ♂ ♀
Škumpa jedovatá ☽ ☉ ♃	Žito ☉

Jak bylo již uvedeno, tento seznam je dle autorů: Agripa, Piobb, Mavéric, Papus. Doplněno z vlastních poznatků F.H.

Rostliny, uvedené názvem lidovým, jsou tak, jak byly původně uvedeny překladateli oněch autorů. Tak na příklad Papus v „Úvodě do praktické magie“ v rostlinném seznamu uvádí mezi magicky působícími rostlinami „krevnici“. Každý, kdo není blíže seznámen s lidovými názvy, mohl by na příklad myslit, že pod slovem „krevnice“ je myšlen název třezalky, která má též lidový tento název. Při bližším zkoumání však jsme bezpečně zjistili, že jde o rdesno ptačí, čili truskavec, kterému se rovněž říká „krevnice“. Podobně tomu může býti s mnoha jinými rostlinami lidových jmen, jež často bývají věci neznalými – zaměňovány.

Planetární fyziognomie rostliny.

kořen = Saturn
kmen-stonek = Mars
listy = Měsíc
květy = Venuše
kůra – semeno = Merkur
plod = Jupiter

Astrologické značky.

Jupiter ♃
Saturn ♄
Slunce ☉
Merkur ☿
Mars ♂
Venuše ♀
Měsíc ☾

Planetární skupiny rostlin, dle vedoucích planet.

(sestaveno a shrnuto dle Agrippy, Piobba, Mavérice, Papuse a soukromých poznatků)

Pro přehled badatele je u každé rostliny uvedena zkratka autora. Tak na příklad Piobb = P, Mavéric = M, Agrippa = A, Papus = P, Hein = H. V tomto seznamu jsou uvedeny též značky souhvězdí dle Mavérice. Následkem uvedení též jmen lidových nelze přesně zjistit o kterou se jedná rostlinu. Ve většině případů je to však jasné.

Vedoucí planeta Slunce.

Andělka – P. M. ♀ ♃ ☉ ♂	Pižmo – A.
Aloe (dřevo) – A.	Palma – A. P.
Balzamína – P.	Pivoňka – A.
Břečťan – A.	Prha – M. ♂ ♃ ♃ ♃ ♃
Cedr – A.	Pomorančovník – P.
Cicvár – A.	Prvosenka – P.
Drchnička rol. – P. M. ♀ ♃	Pryskyřík – P.
Fialka (trs) – P.	Rdesno-hadí kořen (užovník) – P. M. ♃
Hořec – P. A.	II ♃ ♃
Hřebíček (koření) – A.	Réva vinná – A.
Heřmánek pravý – M. ♀ ♀ ♃	Rozmarýna – P. A. M. ♃ II ♃ ♃
	Rosička – H.
	Řeřicha – P. A. (též ♂ a ♀)
Slunečnice – P. (H.)	Skořicovník – P. A. M. ♀ ♃ ☉ ♃
Chryzantéma (= slunečnice; viz. Mathioli) – H.	Santal červený – P.
Ječmen – P.	Světlík (ambrožka) – M. ☽ ♂ ♃ ☉ ♃
Jasan – A.	Šalvěj – P. M. ♂ ♃ ♃ ♃ ♂
Kadidlo – A.	Šafrán – P. M.
Lotos – P. A.	Tymián – P. M. ♀ II ☉ ♃
Levandule – P.	Vlaštovičník – P. A. M. ♂ ♃ ♃ ☉ ♃
Ledňáčka – A.	Vratič – P. (též ♃ - H.)
Máta peprná – A. M. (též Jupiter – H.)	Vavřín – P. A.
♂ ♀ ♃ ♃ ♃ ♃	Zázvor – A.
Muškat – M.	Zelí červené – P.
Mastix – A.	Žito – P.
Med žlutý – A.	Zvěšinec. – M. ♂ ♀ ♃ ♃ ♃
Otočník – P.	
Puškovec – P.	
Pepř – A. (♂ - H.)	

Rostliny Měsíční.

Bolehlav plamatý – M. ♃ ☉ ♃ ♃	Drnek obecný – A. ♃
Cibule (hlav. plod ♂) – H.	Davič (Ipeka) – M. ☉ ♃ ☉
Cistus – M. (odpovídá Mathioliho Cistusu, tj. slunečnicový květ menší) ♀ ♃ ♃ ♃	Chrinostate – P.
Česnek (hlav. plod ♂) – P. A. M. ♀ ♃	Jalapa – M. ☉ ♃ ♃
Čutorka – P.	Kosatec – M. ♂ ♃ ♃
	Kroton – M. ♂ ♃ ♃

Kaktus – M. ♀ ♂ ♃ ♄ ♅
 Kolokvinta – M. ♂ ♀ ♀
 Kolpík – P.
 Kafrovník – P.
 Ledvinovník východní – M. ♂ ♅ ♄
 Leknín – P.
 Lípa – P.
 Meloun vodní (Cucumis citrulus) – P.
 Mák vlčí (pleskanec-pukavec) – P. M. ♀
 ♃ ♀
 Měsíček zahradní – H.
 Okurka – P. M. ♃ ♅
 Oliva – A.
 Oves – P.
 Potměchuť – P. M. ♃ ♀ ♃ ♄ ♃
 Portulák – P.

Přeslička – M. ♃ ♃ ♃
 Petržel – M. ♂ ♃ ♃
 Pysk kozí – M. ♀ ♃ ♃
 Rozpuk jizlivý – M. ♀ ♃ ♃
 Rákos (třtina) – P.
 Reveň – M. ♃ ♅ ♃
 Rozmarýna (jeden druh) – A.
 Řeřicha ♃ ♃ ♅ ♃
 Samorostlík – M. ♀ ♃ ♃
 Santal bílý – P.
 Šťovík (Crispus) – M. ♀ ♃ ♃ ♀
 Škumpa jedovatá – M. ♃ ☉ ♃ ♃ ♃
 Tamaryšek – P.
 Tykev obecná (dýně, turek a meloun) – P.
 Ysop – A.

Astrologické značky.

Kozoroh ♃
 Vodnář ♃
 Ryby ♃
 Skopec ♃

Býk ♃
 Blíženci ♀
 Rak ♅
 Lev ♃

Panna ♃
 Váhy ♃
 Štír ♃
 Střelec ♃

Rostliny Marsovy.

Aron plamatý – P.
 Artičok (vlašský bodlák) – P.
 Aloe – P. A. M. (též Sl. dřevo – H.) ♀ ♃
 ♃ ♃ ♄
 Bazalka – P.
 Barvínek (plam. př.) – M. ♃ ♃ ♅
 Bodlák (artičok) – A. P. ♃ ♃ ♀ ♃
 Bodl. přímětník/krasovlásek – M.
 Cibule – P. A. (též ♃ - H.)
 Česnek – P. A. M. (též ♀ ♃ ♃ ♄)
 Černobýl – P. M. ☉ ♃ ♄ ♃
 Dřín – P.
 Hořčice – P. A.
 Hořec – M. ♅ ♃ ♃ - ☉
 Houba (z rostliny) – P.
 Chřest – P.
 Chmel – M. ♀ ♅ ♃ ♃ ♃
 Chinová kůra – M.
 Jablečník – P.
 Jazyčník – P.

Kaprad' – P.
 Kopřiva – P.
 Konopí – P.
 Konopělec bílý – M. ♃ ♃ ♃
 Konopělec červený – M. ♃ ♃ ♃
 Kručinka – P.
 Lopuch – P. ♀ ♀
 Mák – P. (též ♃)
 Máta – P. (též ☉)
 Mečík – P.
 Mířík bahenní – P.
 Náprstník – M. ♀ ♃ ♃ ♃ ♅
 Námel – M. ♀ ♀ ♃ ♄ ♃
 Ocún jesenní – M. ♃ ♃ ♃
 Ouško medvědí – P.
 Ořech muškát – P.
 Ošlejh (dva druhy) – P.
 Oko vraní – A. M.
 Oměj a další druhy – P.
 Paroh jelení – P.

Paznehtík – P.

Pelyněk – P. A. M. (též ☉ ♃ ♀ ♁ ♀)

Pepř – P. (též ☉)

Posed' – P. A. M. ♀ ♀ II ☉ ♁

Pryšec – A. M. ♁ ☽ ♃ ♃

Reveň – P.

Réva vinná – P. (též ☉)

Rozrazil – P.

Rulík zlomocný – P.

Ředkev – P. A.

Řepka – P.

Řeřicha – P.

Trnka – P. A.

Tykvice zámořská – P.

Vřes – P.

Vilín – M. ♃ ♀ ♃ ♀

Rostliny Merkurovy.

Akacie – P

Anýz – P. M. ♃ ☉ ♃

Badyán – M. ☉ ♃

Bazalka – A. ♂

Bažanka – P. M. II ♃ ♃

Bez – P. M. ♀

Brotan – M. ♀ ♃ ♃

Bob – M.

Cukrovka – P.

Čaj – P.

Čaj zelený – M. ♃ II ♀ ♃

Čemeřice bílá – M. ☽ ♂ ♀ ♃ ☉

Čekanka – P.

Drnavec – M.

Fenykl – M. ♃ ♃ ♀

Heřmáněk – P.

Holubinka (houba listová) – M.

Chrastavec – P. M. ♀

Jalovec – P.

Jetel – P. M. ♀ II

Kopretina – P.

Kozí list – P.

Kozlík lékařský – P. M. ♀ ♀ ♃

Kávovník – M. ♀ ♃ ♀

Konvalinka – M. ♀ II

Krevnice (truskavec) – H. (Papus) ♀ ☉

♃ ♃

Líska (ořech) – P. A. ♃

Lopuch – M. ♀ ♀ ♃ ♃

Lebeda psí – A.

Mořena barvíře – P.

Mochna plazivá (pětiprstka) – P. A. M. ☽

♂ II ☉

Majoránka – A. P. M. ☉ ♀

Netík (ženský vlas) – M. ♂ ♀ ☉

Oves – M. ♀ ☉

Odkalič hořký – M. ♁ ♂ II ♀ ♃ ♃

Pečeť Šalamounova – P.

Proskurník lékařský – P.

Proso – P.

Přestup – P. (= posed. – H.)

Pýr plazivý – P.

Plavuň – M. ☽ ☉ ♀ ♃ ☉ ♃

Prvosenka (petrklíč) – M. ♀ ♀

Plicník lékařský – M. ♃ ☉ ♀

Ptačinec (Stelaria) – H.

Routa – M. ♀ ♁ ♃ ♃ ♃

Rmen – P.

Řebříček – P.

Saturej – P. M. ☉ ♀ ♃ ♃

Svlačec – M. ♀ II ♃

Štěrbák – P.

Šťovík – P.

Třezalka – M. ☉ ☽ ☉ ♃ ♃

Zelí milánské – P.

Zemědým – H.

Rostliny Jupiterovy.

Aloe – P.

Bělokvět – P.

Bazalka – A.

Blahovičník – M. II ♁ ♀

Buk (plody) – P. A.

Blín – A. M. ♁ ☉ ♃ ♃ ♀

Bříza – M. ♀ ♃ ♃

Cedr – P. M. ☉ ♃ ♁ ♀ II
 Cibule mořská – M. ☽ ♃ ☉
 Cukrovka (cukr) – P. A.
 Dub – A.
 Fialka – A.
 Fík (bílý) – P.
 Fíkovník – A.
 Habr – P.
 Hrozinky – A. H.
 Hrušeň (hrušky) – A.
 Chrpa – P. M. ☉ ♁ ♀ ♀
 Chvojka lékařská – M.
 Jahodník – P.
 Jasan – P.
 Jilm – P.
 Jabloň (jablka) – A.
 Ječmen – A.
 Jehlice trnitá – P.
 Kdoule – P.
 Kerblík (jaterní) – M. ♀ II ♃ ♃
 Kaštan (plody) – A.
 Laskavec – P.
 Len – P.
 Levandule – A. P.
 Líska (oříšky) – A.
 Lípa (květ) – M. ☽ II ♃ ♃

Moruše – P.
 Mandloň (mandle) – A.
 Metlovka – M. ♃ ♁ ♀
 Meduňka – M. ☉ ♁ ☉ ♀
 Ocún – P.
 Ouško oslí – P.
 Ožanka – P.
 Oman – A.
 Platan – P.
 Pohanka – P.
 Pilát lék – P. M. ♀ ♃ ♁
 Pivoňka (kořen) – A. P.
 Pšenice – A.
 Řepík lékařský – P. M. ♀ ♃ ♀
 Sesam – P.
 Suchopýr – A.
 Švestka – P.
 Štěrbák – M. ☽ ♃ ☉ ♃
 Topol – P. A.
 Třešeň (plody) – P. A.
 Trní (trnka) – P.
 Vavřín – M. ☉ ♃ ♃ ♁
 Viola – P.
 Zeli – P.
 Zeměžluč – A. M. ☉ ♁ ♀ ♀

Rostliny Venušiny.

Akelej – P.
 Ambra – A.
 Barvínek (plamének) – P.
 Benzoový strom (květ) – M. II ♃ ♁
 Brambořík evropský
 Citroník – P.
 Drnek obecný – M. ♃ ♀ ♃ ♀
 Dřišťál – M.
 Fialka bílá – P.
 Fialka – A.
 Fíky – A.
 Fuchsie – P.
 Granátovník (jablka) – A.
 Hrušky – A. ♃
 Hyacint – P.
 Jabloň (květy) – M.
 Jasmín (květy) – M. ☉ ♃ ♀
 Jmelí – P.
 Jitrocel – M. ♀ ♂ ♃ II ♀

Kassie – P.
 Kozlík lékařský – A. P.
 Koryandr – P.
 Kozlí vous – P.
 Kukačka – P.
 Květák – P.
 Krtičník – M. ♃ ☉
 Kýchavice-všivec (Helonias) – M. ♂ ♃
 Koniklec – M.
 Lilie – P. ☽ (H.)
 Líčidlové rostliny (Phytolacca) – M. ♀ ♂
 Maceška – P.
 Mandlovník – P.
 Mateřídouška – P.
 Mech skalní – P.
 Meduňka – P.
 Myrta – P. A.

Netřesk – P.
 Netík (ženský vlas) – A.
 Oleandr – A.
 Pěnišník – M. ♃ ♁ ♃ ♃
 Pivoňka – M. ☉ ☽ ☾ ♁ (2)
 Pomněnka – P.
 Podběl – P.
 Proskurník (Ajbiš) – M. ♃ ♀ ☾
 Reseda – P.
 Růže – P.
 Řeřicha – P.
 Sedmikráska – P.
 Sena – M. ♁ ♃

Santal (dřevo) – P.
 Silenka – P.
 Sléz růžový – H.
 Sléz – P.
 Stračka – P.
 Starček obecný – M. ♀ ♀ ♀
 Sporýš lékařský – M. ♀ ♀ ♀
 Špenát – P.
 Šeřík – P.
 Tymián – A.
 Zimostráz – P.

Rostliny Saturnovy.

Bolehlav plamatý – P. (těž ☽)
 Celer – A.
 Cypřiš – P. A.
 Čemeřice černá – M. ♀ ☽ ♁ ♃ ♃
 Čemeřice – P.
 Česnek – H.
 Drmek (Agnus castus) – A.
 Durman – P.
 Fíkovník – P. A.
 Fenykl – P.
 Hadinec – P.
 Chvojka lékařská – P.
 Kaktus – P.
 Kmín – P. A.
 Krtičnick hlíznatý – P.
 Kopíčko královské (Asfodel) – P. A.
 Konopí indické – M. ♀ ♀ ♃ ♀ ♃
 Lejno čertovo (Assa foetida) – M. ♀ ♂ ♃
 ♁
 Lomikámen – P.
 Mandragora – P. A.

Mák – A. ☽ ♂
 Mířík bahenní – A.
 Mydllice lékařská – P. A. M. ♀ ♁ ♃
 Netík (ženský vlas) – P.
 Oměj – P.
 Oměj pravý (šalamounek) – M.
 Papratka – P.
 Petržel – P.
 Plicník – P.
 Pryskeřník – M. ♀ ☉ ☽ ♃ ♃ ♃
 Přestup – M. ♀ ♃ ♃ ♀ ♃
 Posed černý – M. ♂ ♀
 Posed červený – H. ♂ ♃
 Pynie – A.
 Rota – A.
 Rulík zlomocný – M. ♀ ♁ ♃ ☾ ♃
 Tabák – P.
 Tráva – P.
 Vrba smuteční – H.
 Vratič – P.

Živa roku 1957, č. 6. Mudr. K. Müller. (výtahy)

Šípových jedů povahy toxinové je celá řada. Ptomainy čili jedy mrtvolné (neurin, kolidin, sepsin, kadaverin a jiné) vznikají při hnití a rozkladu živočišných tkání. Používali je dle Herodota již staří Skythové, kteří namáčeli své šípy do shnilých ryb a mušlí (mytilotoxin). Též Kabelík se domnívá, že již neanderthalští lovci mamutů používali mikrobiálních jedů k lovu a že to byly hlavně bezkyslíkaté mikroby ze skupiny maligního edemu a plynové flegmoty, jichž zdroji byly hnisavé rány padlých zvířat.

Černé oranžové pokožky mloků (*Salamandra maculosa*) obsahuje zase jed, velmi svých účinkem podobný jedu (toxinu) vztekliny, jak uvádí Taschenberk. Badatel Faust zabíjel pokusné psy alkaloidem salaman derinsulfátem, získaným z mnoha pokožek mloků, za příznaků všech tří známých klinických fází, této obávané antropozonosy.

Toxiny, zejména bakteriální, jsou nejsilnějšími známými jedy vůbec (ultrajedy) a je to o nich známo, že na příklad jen jedinou kapkou čistého botulotoxinu nebo tetanotoxinu by bylo možno usmrtit celé stovky lidí.

Mezopotamské polodivoké kmeny používaly ve starověku k natírání šípů těl zabitých hadů v rozkladu a nazývali tuto hmotu „xenium“; byla dobře známa dokonce starým Gallům.

Nikandros z Colophonu zaznamenává jinou takovou krutě jedovatou jichu, kterou nazývá „toxicum“, jejíž účinek byl prý velmi prudký a odpomoc byla jen tehdy, jestliže se z rány, způsobené takovým šípem vyřízlo ihned po zásahu kus okolní tkáně a rána byla vypálena žhavým železem. Zvíře, zasažené tímto šípem, prý také velmi rychle podlehlo rozkladu.

Šípy jihoamerických Indiánů kmene Goajiro obsahují naopak vesměs jedy získané z hadích zubů a materiál k tomu poskytují zubní váčky chřestýšů (*Crotalus caseavel*) a korálových zmijí (*Elaps coralinus*), ale jsou známy též případy, kde se k tomuto účelu upotřebují i jedy z kusadel velkého pampového sklípána, ochromujícího koně (*Araña picacavallo*).

Ani žáby nebyly ušetřeny; některé si svou pověst jedovatých živočichů vskutku zaslouží; vždyť i naše ropucha chová ve žlázkách hřbetní pokožky jed bufotalin a bufotoxin, mající na srdce digitoxonický účinek. Jihoamerickou rosničku (*Phylobates melanorrhinus*), známou pod jménem „rana roja“ (červená žába) chytají příslušníci kmene Choco, vymačkávají z ní lepkavou nažloutlou tekutinu a nechce-li žába již vyměšovat, uzavřou ji do bambusové roury a slabě nahřívají nad ohněm; tím dosáhnou toho, že se žába brzo „zapotí“; výtažek z mnoha žab se zahustí a smísí se s výtažkem amarylkovité rostliny *Buphane* (*Brunswigia*) *toxicaria* Ker. Tato směs je rychle smrtivá a vyvolává ihned po zásahu nesnesitelné bolesti, takže jaguár, zasažený šípem z foukačky, padá z větví na zem a několik okamžiků se svíjí v krutých bolestech za nepřetržitého řevu. Zdá se, že jde v tomto případě o jed krevní, tedy hemolytické povahy, jak je tomu podobně u celé řady rostlinných sapotoxinů.

Tyto jedy mají zvláštní, neobyčejnou chemickou vztahnost k cholesterolu pouzder červených krvinek, které rozpouštějí a proděravují, takže se krevní barvivo (hemoglobin) uvolňuje a nastává jev, který nazýváme hemolysu, vedoucí k dušení všech tkání následkem nemožnosti přenést kyslík erythrocyty. Z našich rostlin obsahujících sapotoxiny jsou to hlavně koukol, brambořík, krtičník a konitrad.

Jiné šípové jedy, známé již ve starověku, jsou jedy nervové, obsažené v některých rostlinách pryskyřníkovitých. Z těch jsou to zvláště obávané oměje, zařazované mezi nejedovatější rostliny vůbec. Hlízy oměje (*Aconitum napellus*, *Aconitum septentrionale* a *Aconitum ferox*), obsahují alkaloid akonitin, usmrcující člověka již v miligramových dávkách, v několika minutách a v dávkách centigramových pak za mocného výronu slin, již v rozmezí několika vteřin.

Nervové jedy jsou známy také z mnoha tropických lián, čeledi kulčibovitých (*Loganiaceae*) poskytujících jednak křečový jed strychnin, jednak i strychninu antagonistické kurare, ochrnující pohyblivé svalstvo.

Jihoamerické šípové jedy byly popsány již v roce 1595 Kaleighem a asijské pak roku 1775 chirurgem východoholandské obchodní společnosti P. Förschem. Pod jménem „venenum americanum“ bylo známo dnešní kurare a jeho variety. Je to jed ochrnující, působící především na nervové spoje, tedy převážně periferně nervový, ač jak dobře podotýká Kabelík, postihuje za určitých okolností i nervstvo ústřední; působí na pohyblivé nervstvo a to jen přímou krevní cestou, nikoli po požití.

Kurarem usmrcená kořist je k požívání zcela nezávadná a i šíp, byť silně hořký, je možno olíznout bez újmy na zdraví.

Vpravíme-li však kurare do krve přímo vpichem, nebo i jen škrábnutím, nastane velmi rychlé ochrnutí dýchacího svalstva, vedoucí posléze k zadušení. Je zajímavé, že jed je rychle ledvinami vylučován, takže provádíme-li u poraněného ihned umělé dýchání, lze ho poměrně snadno zachránit.

Marggraf nazývá tento jed ve svém díle „Historia rerum naturalium Brasiliae A. D. 1648“ jménem „curuiri“ což lze odvodit etymologicky z indiánského jazyka „tupi“ jako spřežku slov „uira“ (pták) a „eor“ (zabítí). Znají a užívají je Indiáni na horním povodí Amazonky a Orinoka i na jejích přítocích. Slavní cestovatelé jako Humboldt a Vráz viděli je připravovat v Esmeraldas na horním Orinoku, kde je známé pod jménem „hrncového“ kurare (pacheko-kurare) pro foukačkové šípky k lovu drobnější zvěře; pravé kurare pro lukové bojové šípy, známe jinak pod názvem „timukové“ čili „kalebasové“, poněvadž je uchováváno ve tvrdých plodech tykve „kalebasy“. Konečně je ještě třetí druh a tím je „tubo-kurare“, které se uchovává v bambusových rourkách a říká se mu proto také kurare trubičkové. První je nejednotné a ne zvlášť účinné, druhé a třetí je syropovité a velmi účinné a jejich výroba je více méně tajemstvím indiánských kouzelníků (huišinů, cebutů, bruchů), kteří neprozradí bílému člověku pravé složení za nic na světě, ježto se domnívají, že prozrazením by bylo po účinku. Ví se jen tolik, že matečnými rostlinami k výrobě tikuma a tubo je řada lián až 200m dlouhých, jako jsou na příklad *Strychnos casteluaei* Weid., *Strychnos toxifera* Schomb., *Strychnos rouhamou* Benth., *Strychnos lasiostoma* curare H. B., *Strychnos cabalonga* Hort., *Strychnos icaia* Bail. a dále i mnohých menispermaceí jako je *Chondodendron tomentosum*, *Chondodendron convolvulaceum* Pöpp., *Corculus amazonum* Mart., *Corculus filipendula* Mart. a mnohé jiné.

Jedy obdobného složení jako kurare, avšak účinku značně slabšího nacházíme i v některých našich rostlinách tak zejména vostožkách (stračkách) jako je *Delphinium bicolor* L.

Delphinium Scopulorum, jejichž semena obsahují delfokurarín. Velmi zajímavé a vyčerpávající pojednání o kurarových a jiných zásadách uveřejnil u nás roku 1954 prof. Dr. Kabelík v olomouckém sborníku Přírodovědecké společnosti (SLUKO).

Živa roku 1957, č.6., Mudr. K. Müller. (výpisy)

O exotických jedech.

Durman stromový (*Datura sanguinea* L.)

Domovem je Ecuador a Peru, pod jménem „floripondio“. Má nádherné rudé kornoutovité květy. Je to kvetoucí strom jedovatý, zvaný též „Yerba del diablo“. Černá semena jsou velikosti asi naší vikve a obsahují vedle atropinu ještě i skopolamin a jakýsi málo probádaný alkaloid, podobný svým účinkem bulbokapninu z naší jarní dymnivky duté.

Indiánské čoly se rády mstí za zhrzenou lásku a nevěru svému dočasnému milenci tím, že mu přimíchají do jídla nebo do kvasného nápoje (chicha) několik rozdrčených semen floripondia, jehož účinek je na oběť silně deprimující, zbavující její posléze vůle a činíc z něho na dlouhou dobu úplnou loutku; stojí na příklad celé dlouhé hodiny v takové pozici, v níž byl postaven; nemluví, nejí, nespí, stojí, jen s vytřeštěným zrakem, jako bez duše. Dlouho to trvá, než se jed

vyloučí a opakuje-li se atentát častěji, končí obyčejně postižený i úplným zblbnutím. Listy stromového durmanu lze přimíchat i do tabáku, po jehož vykouření je oběť jako opilá a provádí dětinskosti, jimiž se sama směje a jímž se směje i celé okolí. Při kouření listu tohoto durmanu (droga je známá pod jménem „toloači“) je účinek rostliny zcela jiný, než po požití ďábelských semen. Kouření toloači lze přirovnat v účincích jihoamerickému (mexickému) konopí „marihuany“, jež také obírá požívače o soudnost, vzbuzuje obyčejně klamně zdání nesmírné lehkosti, ba i vznášení se v prostoru, takže požívač skočí někdy v návalu rozmaru ze schodů nebo z okna v dobrém domnění, že bude létat a potluče si notně kosti pádem na ulici. Oubain je prudkým srdečním jedem, jímž natírá hroty šípů kmen Sakajů v Pahangu, v Indonésii. Tento kmen sousedí s kmenem Senangu.

Oubain je přítomen v některých rostlinách čeledi Apocynaceae na příklad v krutikvětě (*Acocanthera quabaio* Cathel, *Strophanthus Gratus* Fr. a *Strophanthus eminiglykosid* g-strofantin. Oubain je dnes v oficiálním lékařství velmi cenným srdečním lékem, ovšem, v patřičně nízkém množství koncentrace.

Ančar jedovatý čili strom upasový (*Antiaris toxicaria* Leschen). Čeleď morušovitých. Indonésie.

Kmen Senangů používá antiarinu k nátěru špiček šípů. Antiarin je nejprudším známým srdečním jedem, který je přítomen v mléce tohoto stromu. Roku 1930 analyzoval tento jed Mudr. K. Müller se svým přítelem prof. Dr. Příbylem. Jedovaté šípky přivezl z Indonésie jejich přítel, přírodovědec Dr. Baum.

Ipomoea bracteata Cav. *Camotillo* (čti *Kamotiljo*)

Pralesy Hondurasu.

Camotillo je jistý druh hlíz, podobných zemáku. Nepatří však mezi rostliny lilkovité. Mexický profesor Reco praví, že je to zákeřný jed z hlíz malé svlačcovité rostliny, *Ipomoea bracteata* Cav. (*Exogonium bracteatum* Chois), jež byla takto určena Biologickým ústavem v Mexiku. Listy i semena obsahují prudce působící látku, velmi svým účinkem upomínající částečně na saponiny a částečně na virusový lyssa-toxin tím, že se její ochrnující účinek šíří ponenáhlu z obvodového nervstva k mozku, kde posléze ničí a zbavuje postiženého sluchu i zraku; otrávený neumírá brzo po požití jedu, nýbrž až za několik týdnů, nebo i měsíců, podle dávky jedu. Tak sdělil Dr. Enrique Dietsch ze Zacualpamu, jenž jako lékař mnohokrát pozoroval otravy touto zákeřnou drogou při krevních mstách, v Mexiku dosud obvyklých. Střediskem černého trhu s camotillem je však honduraské městečko Copam, kam s ním občas přicházejí z hlubokých pralesů poslední příslušníci mayského kmene Chakantalů a kde se nacházejí četné prehistorické obrovské sochy lidí mongolského typu, podobně jako je tomu na Velikonočním ostrově (Rapu-Nui).

Atentát camotillem je jednou z nepodlejších zbraní protivníka, poněvadž jed, jednou rafinovaně vpašovaný do pokrmu, nelze již ničím z těla odstranit, i kdyby oběť něco zlého tušila.

Jed počne působit do měsíce až do půl roku zcela spolehlivě a náhle, při čemž si neurologové nevědí rady se symptomy svěřeného pacienta. Nikoho nenapadne a nemůže pochopitelně ani zdaleka napadnout, že se při počínajících obrnách částí končetin jedná o neznámou, časovanou otravu jakýmsi záhadným jedem z pralesů centrální Ameriky.

Otrav camotillem se událo bohužel dost i mimo střední Ameriku, a to nejen v politicko-diplomatických kruzích v Americe severní a jižní, nýbrž i v Evropě.

Živa.

Nejvzácnější rostlinou pražské botanické zahrady je *Welwithia mirabilis*, z jihozápadní Afriky. Celý život má pouze dva listy a nenápadné květy v podobě šišek. V botanických zahradách ji považují za vzácnost a botanikové se dlouho trápili s jejím zařazením.

Svět sovětů 2. května 1962.

Aralie, rostoucí v ruské tajze, má podobné vlastnosti jako Žen-šen. Ruští vědci z ní vyrábějí velmi účinné léky.

O. von Hanstein: Říše Inků:

Nemocné děti byly často omývány močí, nebo jim byly dávány močové obklady.

Česká tradice o rostlinách.

Květiny dlužno sázet a přesazovat za úplňku, aniž bychom se dotkli kořenů.

Květinu chráníme, ovážeme-li kolem stonku červenou stužku nebo vlnu.

Kdo trhá na hrobech kvítí, bude nešťasten. Také čichati k nim se nedoporučuje. Pouze matka, chce-li, aby se jí v noci zjevilo zemřelé dítě, smí květinu na jeho hrobě utrhnout a na srdci nositi.

Divotvornou moc mají byliny trhané den před Sv. Janem Křtitelem a Sv. Filipem a Jakubem. Moc byliny trvá až do slunce východu. Trháme-li byliny v noci svatojánské za rosy, jsou znamenitým lékem. Kořeny, vydobyté v noci na den očišťování Panny Marie, prodlužují člověku život. Též rostliny trhané za první bouřky před východem slunce a je-li měsíc v úplňku, mají značnou sílu. Při trhání rostlin nutno mlčeti.

Logos, roč. V., č.8., rok 1938

Česká tradice o stromech.

Stromy mají duši jako lidé. Sázeti je nutno, když měsíc přibývá. Totéž platí i při přesazování. Kořenů nesmí se nikdo dotknouti. Kolikátého dubna strom zasadíme, tolikátý rok ponese ovoce. Dopoledne sázený strom nese ranní ovoce, odpoledne pak ovoce pozdní. Štěpovati stromy rovněž kolem úplňku. Strom cítí ránu jako člověk.

Káceti stromy dlužno, když měsíc ubývá, neboť dřevo nehnije a netrpí červotočem. Výtečná doba ke kácení stromů jest poslední dny prosince. Porazíme-li zdravý ovocný strom, zmizí naše štěstí. Dřívím ze stromu, do něhož uhodil blesk, nemá se topiti, jinak stane se neštěstí. Strom ukradený se nedaří, byť byl ošetřen sebepečlivěji. Schne-li strom, nutno ho zalévat krví.

Proti housenkám: Vezmi popel, jenž povstal při vaření jídel na Vánoce, na poslední den masopustu a na Popeleční středu, smíchej ho s vínem, jež bylo posvěceno na den Sv. Jana a pokrop stromy.

Vykvete-li a odkvete-li strom v jednom měsíci, bude mít hodně ovoce. Kvete-li podruhé v téže roce, oznamuje smrt majitele. Aby blesk stromům neuškodil, nutno dáti do zahrady dvě hromničky.

Při česání ovoce má se zpívat. První česání má vykonat matka mnoha dětí. Česání se má dítí při sklonku měsíce. Na Štědrý den mají se před východem slunce okouřiti stromy

mateřídoušky trhanou o Sv. Janu Křtiteli. Má-li strom málo ovoce, zakopejme pod jeho kořeny zvířecí kostru.

Logos, roč. V., č. 8., rok 1938

Magické léčení starých Egyptanů.

Proti chorobám kůže a paducině používej pupene pivoňky, mák, muškátový ořech, mořskou cibuli a podobně.

Proti chorobám očním vezmi světlík, hlaváč a jestřábník.

Proti bolestem zubů použij zrn z granátových jablek a limbového ořechu.

Proti chorobám ušním vezmi listí z kořenových výhonků lísky, lžičníku a máty vodní. Těchto použij též při nemocech nosních, neboť jest úzká souvislost (sympatie) mezi uchem a nosem.

Choroby hrdla vyléčíš zimostrázem, jelení houbou a skořicí.

Pro plíce použij plicník, pro srdce citron, broskev a ořech.

Pro játra: jablko, jistý druh mechu, březovou kůru, duběnky a tolii.

Pro slezinu: Scolopendrium (bindas, jelení jazyk, druh kaprad'ovité rostliny).

Pro žaludek: listí alpské fialky, zázvor a kalkant.

Proti tzv. červené žluči užívali staří Egyptané rostlinných látek barvy červené, jako santalového dřeva, červené řepy, alkanového kořene a podobně.

Na rány od přírody přikládali byliny dírkované (třezalky).

Z jedovatých hadů a škorpiónů připravovali protijedy.

Masa žravých zvířat užívali ku zlepšení chuti k jídlu.

O mase zvířat chytrých se domnívali, že zvyšuje inteligenci, o mase zvířat lenivých, že zvyšuje lenost a podobně.

Zdravými ústrojími léčili souhlasná ústrojí lidská; tak na příklad liščími plícemi léčili úbytě.

Ubersin. Welt.

ISIS, roč. IV., č.2., září 1910

O duševním životě rostlin.

Prof. Francé píše, že jeden badatel našel dvě tropické rostliny, které si nasazují na zrakové buňky čočky z kyseliny křemičité.

Prof. Wagner konstatoval, že rostliny mohou vidět prostřednictvím čočkovité pokožky některých listů. Touto, světlo vnímající pokožkou podařilo se mu zhotovit jasné a přesné fotografie.

Již od pradávna se připisoval rostlinám samostatný duševní život. F. Darwin byl prvním, kdo se domníval, že rostliny mají též jednoduchý nervový systém. To dokazují masožravé rostliny jako mucholapky, tučnice apod. Švýcarský botanik Fenner objevil u tučnice nervová vlákna. Též psychologie se zaměřovala duševním životem rostlin a dokázala dokonalou analogii tohoto s duševním životem lidským. Psychologické zákony a formule člověka platí též pro duševní život rostlin. Jejich dráždivost je dokonce mohutnější lidské. Přírodověda brzy pozná, že jest v rostlině imanentní duševní jádro.

Paracelsus o vzniku nemocí.

Mudr. Fr. Tichý, lékař v Lysé nad Labem

Sborník ISIS, leden 1924., č.1., roč. VI.

Paracelsus ve své knize LABYRINTHUS MEDICORUM ERRANTIUM napsal:

„Staří soudili, že všechny nemoci bĕrou svůj původ ze čtyř humores a myslili, tím čtyři živly, zapomínajíce na símě, z něhož vyrůstají nemoci. Živly samé však ničeho nedávají, jako jabloň ze země vyrůstá jen tehdy, když semeno do země bylo vloženo. Živly nejsou tudíž příčinou, ale prostředkem.“

Semeno nemoci dnes hledíme v infekčním zárodku (bacilu) a zemi, z které jabloň vyrůstá, možno snad srovnati s konstitucí a dispozicí nemocného.

„Lékař počíná tam, kde filosof končí. Kdo není však filosofem a ničeho o filosofii neví, jak může věděti, kde věda tato končí? Filosof končí v poznání přírody. Potom přichází již světlo duchovní, poznání silou moudrosti. Bez tohoto poznání každý lékař zbloudí v labyrintu pravděpodobností, v němž obyčejně uvázne.“

Paracelsus rozeznával pět příčin onemocnění, a to:

ENS ASTRALE; sem náleží choroby, jichž příčinu nutno hledat ve vlivech hvězdných těles;

ENS VENALE; nemoci vznikají z nečistých a jedovatých substancí;

ENS NATURALE; nemoci vznikají z vlastností individuálních (konstitučních);

ENS SPIRITUALE; choroby vznikají magickými vlivy;

ENS DEALE; nemoci vznikají z vůle boží nebo vlivem božských zákonů.

Vůli boží pokládá Paracelsus vůbec za nepřímou příčinu v každém případě a druhu onemocnění; praví pak ve svém PARAMIRUM:

„Jediný je pramen všeho bytí, jediná prasíla, z níž pocházejí všechny síly; chceme-li v pravém duchu křesťanském, tj. se stanoviska božského poznání příčiny chorob popisovati, tu docházíme k jediné základní příčině, kterou je neposlušání zákonů. Ježto pak nedělitelnou věčnost nechápeme, musíme v pohanském slohu psáti, tj. účinek jedné věci v různých formách pokládati za část věci základní a tím dospíváme k oněm pěti ENS či začátkům nebo principiím všech chorob.“

„V tom pak spočívá celé umění lékaře, aby dovedl rozpoznati základní příčinu onemocnění a nemoc dle rozpoznání léčil. Nutno znáti všechny příčiny chorob, neboť nepoznání jen jediné vede často na scestí.“

- I. **NATURALES**, tj. lékaři, kteří se řídí pouze zjevně znatelnými příznaky chorobnými a kteří pak velmi často nesprávné, opačné léky předpisují. Oni chlad teplem léčí, vlhkost suchem, přeplnění vyprazdňováním atd. dle zákona „*contraria contrariis curantur*“. Sem tedy náleží alopatic, hydroterapie a různé způsoby tzv. fyzikálních metod léčebných.
- II. **SPECIFICI**; k těm řadí Paracelsus lékaře, kteří při určitých chorobách jen určité léky předpisují, o nichž ze zkušenosti vědí, že v případech obdobných se osvědčily. Skupiny těchto lékařů tvoří homeopatové, empirikové, bylináři a konečně arkanisté.
- III. **CHARACTERALES** jsou oni, kdož magickými znamenými a slovy snaží se léčiti používajíce svého osobního vlivu, jako magnetiséři a podobní.
- IV. **SPIRITUALES**; léčí magicky a vlivy duševními, tedy hypnózou a sugescí. Tito snaží se své pacienty léčiti také přenášením chorob na rostliny, zvířata a podobně.
- V. **FIDELES** jsou pak oni medikové, kteří léčí silou víry, jako Kristus a jeho učedníci činili, pravice: „Kdo v pravdu věří, ten se uzdraví!“

Vyskytne-li se některý rok ohromné množství bedrníku, značí to mor. Němci věří, že je bylinou moru.

Z knihy: R. Slawitschek: Pražský dobrodruh.

Je prostředkem, jímž je možno dostat se přes to, aby víra se stala věděním a věděním vírou. Je to Bakchův nápoj, je to víno. Staří to věděli zcela dobře, proto víno jim nechybělo v ritu jejich víry. Proto jejich nejlepší básníci velebili víno jako něco posvátného.

Z knihy: R. Slawitschek: Pražský dobrodruh.

Povolání saturnovská jsou: mniši, krejčí, ševci, tesaři, stavitelé a vůbec všichni další, kteří mají co dělat se stavebním řemeslem.

Z knihy: R. Slawitschek: Pražský dobrodruh.

Jak stvořit neviditelnou lidskou tvář.

Vezmi čerstvé vejce a dovnitř vlož lidské sémě. V pátek, v noci jdi někam do kouta, kde vejce zakopej na 21 dní. Pozorně napiš též svou žádost, která rovněž musí být zakopána do země. Po 21 dnech vejce vykopej, které bude vypadat jako lidská tvář. Musíš je krmit rozdrčeným dřevěným uhlím a verbenou. Nyní vyslov své přání a když se splní, zabij tuto zplozeninu, nebo ji živou zakopej na hřbitově buď v pátek, nebo v pondělí o půlnoci.

*Z knížky tajných zaříkání, psané v kreolštině.
V. B. Seabrock: Ostrov černých kouzel.*

Zbavit se škrkavek.

Udělej nápoj z cicvářových semen, unce třeného česneku, unce póru. To vše vlož do alkoholu, míchej tím v hrnci a pak dej dítěti pít. Červi jistě opustí jeho vnitřnosti. Amen.

Při bolení zubů.

Jdi ke stromu manga, udělej na něm kříž a řekni dvakrát – abracadabra. Kříž vyřízni a uvař kůru a navlhči jí bolavý zub.

Při dysenterii.

Používej šťávu kyselých pomerančů.

V. B. Seabrock: Ostrov černých kouzel.

Afrodisiacum.

Lambie = velká mořská mušle, jejíž maso je pokládáno za mocné afrodisiacum. Jiné afrodisiacum je prášek z malých usušených chobotnic, který je rozpuštěn v rumu. Na Haiti mu říkají „červená kočka“.

Z knihy: V. B. Seabrock: Ostrov černých kouzel

Bylinné léky proti tuberkulóze.

Vař tři hodiny směs ječmene, ova, pšenice, žita a kukuřice. Odvar této směsi obsahuje vápno, fosfor, draslík, hořčík, mangan a kyselinu křemičitou. Tato kyselina pro tvoření vaziva, věc velmi důležitá, je obsažena i v přesliče.

Tanin (tríslovina) podporující zajizvování a zabraňující šíření bacilů tbc. možno účelně podávat ve formě výtažku z listů ořechových, ovšem zvláštním způsobem připraveného; stejně účinkuje i rdesno (hadí kořen), močené ve víně bordeauxském. Někteří doporučují čerstvé růžové listy. Kašel úspěšně potlačuje rosnička, lilek a bolehlav plamatý, ovšem vhodně upravené. Proti kataru průdušek, když nemocný hojně odkašlává, velmi se osvědčuje vodný nebo lihový výtažek omanu, vítodu obecného a zvláště jablečnicku. Dobrým lékem bývá i křen úzkolistý a česnek v lihovém výtažku. Proti tuberkulosnímu pocení účinkuje dobře choroš léčivý v pilulkách a šalvěj. Průjmy souchotinářů značně obmezuje hadí mord, vrba, zlatobýl a kopřivy. Před použitím všech těchto bylin dlužno ovšem dříve poradit se s lékařem, ježto každý případ vyžaduje individuální přípravy a určitou dávku léku.

(Isis 1924, č.1) Mudr. František Tichý

Avicena: Vyzkoušený lék proti tuberkulóze.

Lístečky červených růží (okvěti) zavař v medu v poměru 2:5. Při léčbě je též třeba naprostý tělesný a duševní klid, dále léčba vzduchem, osličím mlékem a dobrou výživou.

Vykuřovadlo proti zlým vlivům. (F. H.)

Trochu mastixu, kurkumy, yzopu, kadidla, skořice, myrrhy a routy. Upráškej a dobře promíchej.

Dr. N. (Isis 1924, č. 1.) Křemík v lékařství.

Na základě nejnovějších empirických pozorování je dokázáno, že křemík příznivě účinkuje při specifických chorobách tkání (tuberkulóze, příjici, rakovině).

Křemík je jednou z látek nejmohutněji rezonujících x-paprsky. Např. nádor ve žlázách inkvinálních zvici vlašského ořechu po ozáření rentgenem za současného podávání Zellerova křemíkového preparátu (Z-preparátu) zmizel 24. dne po ozáření úplně. (Poznámka: Běžné preparáty křemíkové obsahují calcium phospholacticum, calcium phosphoricum a acidum silicicum.)

*R-a: Eukalyptus lékem při spalničkách.
(Isis 1924, č. 1)*

Veliká cena eukalyptového oleje proti desinfekci kůže a zamezení dalšího šíření nákazy, není nějakým novým poznatkem. Postup záleží v tom, že mandle a jícen potírají se po 24 hodin každé dvě hodiny 10% karbolovým olejem. Mimo to tře se pacient od hlavy až po prsty nohou po celém těle eukalyptovým olejem a potom po čtyři dny ráno a večer a dalších pět dní jenom jednou za den. Vynálezce této metody prohlašuje, že bylo-li s ní včas započato a je-li důkladně prováděna, nemůže se nemoc dále šířit, nemohou nastat komplikace ani reakce. Děti napadené nemocí, mohou spát v téže posteli s jinými dětmi a rodiče mohou své děti navštěvovat, aniž by byla nutná nějaká další desinfekce. Výlohy jsou velmi nepatrné a mimo to trvání nemoci je kratší. Vlasy nevypadávají a nemusí být ostříhány. Lžice a příbory, jichž se používá, mohou být čištěny obyčejným způsobem a není třeba ani ničit hračky a knihy, které nemocní měli v rukou. Tato metoda byla vyzkoušena různými lékaři. Je-li za výsledek co děkovat účinku kyseliny karbolové nebo eukalyptového oleje, nemůže se ještě určitě říci.

*R-a: Jsou „přirozené“ či „umělé“ léky účinnější? (výňatek)
(Isis 1924, č. 1)*

Dr. V. Koch uvedl, že syntetický kafr má při podkožních injekcích velmi nepříjemné vedlejší účinky, jež se nevyskytují u kafru přirozeného.

Berkert upozorňuje, že při použití přirozených léčiv připadá jistá úloha vitaminům; táže se, zda-li při kurdějích má citronová kyselina stejný vliv jako dužnina citronů, které obsahují vitamíny.

Dr. O. Schlegel upozorňuje, že obecnost často dává přednost odvaru (čaji) různých bylin před látkami čistými, jež možno z bylin těch dobyti cestou chemickou, a uvádí dr. K. Heinze, který tvrdí, že se často ukázalo při náprstniku a námelu, že účinné látky těchto drog účinkují na nemoc daleko příznivěji, jsou-li podávány v té kombinaci, v jaké jsou obsaženy v těchto látkách, než podáváme-li je chemicky čistě samy pro sebe.

Umschau k tomu podotýká. Čistě pozorující instinkt obecnosti má pravdu, i když my ve své vědeckosti přehlédneme meze svého vědění a domníváme se, že jsme povzneseni nad zkušenosti a život.

K tomuto výsledku diskuze lze jen připomenout, že nepodařilo se dosud úplně propátrat, jak účinkují na tělo pokrmy, tedy hmoty, s nimiž se tělo denně stýká; všecky naděje, že bude možno pokrmy nahradit umělými chemickými výrobky, ukázaly se dosud klamnými. Tím méně je pravděpodobno, že léky, jichž se dostává lidskému tělu jen výjimkou, budou jednou úplně nahrazeny prostředky syntetické chemie, neznáme-li dosud úplně účinků léků přirozených.

R-a. (Isis 1924, č. 1)

Přeměna jednoho prvku ve druhý, neviditelné paprsky, radioaktivita, bakteriologie, léčení sérem a jiné „novodobé objevy“ moderní vědy byly již dávno v principu známy starým a jenom pýcha a ješitost a namnoze i neznalost dějin některých našich vynálezců připisují těmto objevům původnost.

R-a: (Isis 1924, č. 1) Léčivost tzv. „hadích kamenů“. (výňatky)

Behring, hledaje v krevním séru lék proti záškrtu, vycházel z dávno známého fakta, že zvířecí organismus může si zvyknout na určité jedy tak, že snese bez zvláštní reakce velké i smrtelné dávky. Domníval se tehda, že v krevním séru takových zvířat je i protijed, který zhoubné účinky určitého jedu v druhém organismu ruší. Tento předpoklad není však nový, neboť již 2000 let před Behringem chránil se nebo, jak bychom nyní řekli, imunizoval proti účinkům jedů pontský král Mithridates používáním krve hus, jimž podával stále vyšší a vyšší dávky jedů. Moderně bychom řekli. Imunizoval sebe pasivně sérem aktivně imunizovaných zvířat. Mithridates byl proti jedům tak chráněn, že se nemohl ani otrávit, jak vypráví historie, takže ho musel na jeho rozkaz jeden galský otrok usmrtit.

Podobně imunizovali se již od pradávna a imunizují dosud indiští zaklínači hadů. Otec dává své děti několikrát uštknouti starými jedovatými hady, jichž jed není už tak prudký; některé děti sice zemřou, většina jich ale zůstane naživu a ty jsou aktivně imunizovány do té míry, že jim obyčejné uštknutí hadů ani neškodí, vyvolávají jen slabou reakci. V takovém imunizování se pokračuje, až dorostlý zaklínač hadů je tak imunní, že kterákoli tekutina z jeho těla, např. slina, moč nebo krev, působí jako protijed k neutralizování hadího jedu. Dnes vyrábějí indiští lékaři četné protijedy proti hadímu uštknutí z krevního séra aktivně imunizovaných zvířat a tyto prostředky znamenitě se prý osvědčují.

Leč Indové znají ještě druhý vysoce účinný prostředek proti hadímu uštknutí, neutralizující všechny hadí jedy na rozdíl od sérových přípravků, jichž je několik a z nichž každý ničí toliko určitý hadí jed. Tímto prostředkem jsou tzv. hadí kameny neboli kameny bezoarové (z perského slova „pazehr“ neboli protijed). Jsou to zvláštní konkrementy vyskytující se v útrokách některých zvířat a působící jako protijed při hadím uštknutí nebo bodnutí hmyzem. Jsou to vejčité, sametově lesklé, zelené, šedomodré, nebo hnědočerné, uvnitř vrstvené, asi 3cm v průměru měřící kaménky, složené z různých oxalátů, salolu, kyselin lithofelinové, lithobilinové a elagové. Nejlepší bezoary jsou orientální a z těchto zvláště širazské tvořící se v útrokách kozy capra aegagrus a gazely antilope dorcias. Méně účinné jsou bezoary okcidentální nacházející se v útrokách velbloudů, lam a kamzíků; těch a pak bezoarů německých (aegagropilae) složených hlavně z chlupů a vápenitých látek, se k léčení neuvžívá. Někteří cestovatelé vyprávějí, že existují v orientu i bezoary, jež se tvoří na ponebí některých exemplářů indické kobry (brejlovce), jež domorodci vytrhují hadu za živa.

Mudr. J. Th. Faucheur z Orleánu píše o hadích kamenech mimo jiné toto:

„V Asii jich koupit nelze. Podle staré pověry ztrácí kámen svou léčivost, byl-li koupen za peníze aneb jinou cennou věc. Smí však býti darován nebo odkázán, ale zpravidla zůstává majetkem jedné rodiny po celá desítiletí i století. Ve východních zemích se často setkáme s četnými napodobeninami; jsou to jemně hlazené žlučové, ledvinové nebo i měchýřové kameny lidské. Pravé bezoary jsou malé oxaláty, obklopené vrstvami různých fosforečnanů, asi 2cm v průměru, šedomodré a jsou-li jemně hlazené, sametově lesklé. Bývají zasazeny ve zlatě, jsou tvrdé, stálé a stojí 300-600 franků. Léčí znamenitě bodnutí štírů, stonožek, včel, vos, pavouků, atd. Při čerstvém uštknutí hadů nebo kousnutí vzteklých psů působí jen tehdy, jsou-li hned po ruce a ponoříme-li je před tím i po upotřebení do glycerinu. Ránu nutno prohloubit, načež kámen vtlačíme do rány na dobu 2-6 hodin. Uratové kameny jsou šedočervené nebo tmavočervené, levné a selhávají při uštknutí hadů a kousnutí vzteklých psů. Jsou středně tvrdé a užívá se jich jak již shora uvedeno. Po upotřebení omývají se kameny ve vlažném mléku. Žlučové nebo ledvinové kameny jsou více nebo méně bezcenné a vyrábějí se na východě i z mýdlových kamenů (z alkalických zemin a hlíny) a z černých pemzových kamenů (lávových kamenů) ledvinové podoby. Mýdlové kameny jsou příliš měkké, pemzové zas příliš lehké. Pak existují tzv. talmové kameny. Jsou to na slunci vysušené a poté ještě na ohni lehce pálené a vhodně přířiznuté krční obratle staré samice velbloudí. Chceme-li jich použít při uštknutí hadů, ponoříme je dříve do glycerinu. Ve vnitru země, kde glycerin jako moderní drogu nelze koupit, ponořují domorodci talmový kámen před užitím do hustých mydlin z nabluského mýdla, pak ve stínu suší a bezprostředně před upotřebením ohřívají na horkém plechu a nato jej vtlačí do prohloubené rány. Mnoho zkušeností s talmovými kameny nemám, působí však dosti dobře v lehčích a čerstvých případech.“

A na jiném místě praví:

„Pravé bezoarové kameny jsou neprodejně, vzácné a drahocenné, spolehlivé co do účinku, nenastane-li ovšem povšechná otrava krve. Zde v Palestině je jeden takový kámen v jedné moslemínské rodině poblíž Šefameru ve vládním okresu Akko. V hauranském pohoří má pravý hadí kámen jedna druská rodina (Ahber). V Přední, Malé a Střední Asii je asi tucet pravých bezoarů, a to povíce velmi starých. Bylo by velmi důstojným úkolem, kdyby schopní učenci povšimli si perské bezoarové kozy a pečlivě, vědecky studovali její střevní konkrementy.“

Namnoze přikládají se na rány okrouhlé destičky z vypálených kostí nebo š'áva z různých druhů podražců (Aristolochia serpentaria a Anguicida); nejjistěji však osvědčují se specifická séra, jež se chorému vstříkují. V Anglii užívají proti hadímu uštknutí, jak píše Henderson, bledomodrých kaménků, tzv. „irishstones“.

*Z různých zpráv. (výňatek z moderní alchymie)
(Isis 1924, č. 1)*

Do území, kterého jsme dosud neovládli, náleží zlato. Museli bychom mít paprsky závratné rychlosti, abychom získali zlato rozkladem těžkých prvků. Zásadně je to možno pomocí elektrického pole nebývalé síly. Jako základní materiál volili bychom pak některý prvek, jehož atomová váha následuje ihned po váze zlata, tedy rtuť, thalium nebo olovo. Zvláštní náhodou jsou rtuť a olovo základní prvky, ze kterých chtěli staří alchymisté vyrobit zlato. (Pozn. F. H.: Staří alchymisté nejen že chtěli, ale oni zlato prakticky vyráběli, pomocí rtuti a olova.)

*Z různých zpráv. (Lékařské umění ve starém Egyptě)
(Isis 1924, č. 1)*

Podle jistého italského lékařského listu byl prý prvním lékařem nikoli Aeskulap, syn Apollonův, nýbrž staroegyptský, i ibisovou hlavou zobrazovaný, bůh Tut jako předchůdce lékařů. Je známo, že starost o tělesné blaho lidí připadala kněžím. Studující medicíny poslouchali přednášky v chrámových školách, z nichž nejznamenitější byly v Thébách a Memfidě. Tam zabývali se příští lékaři suchým studiem svatých knih a toto teoretické studium doplňovalo se prakticky u lože nemocných, umístěných v nemocnicích chrámových. Lékaři dělili se na tři skupiny: V zaklínače, vlastní lékaře a kněží bohyně Sokhrit, která byla vyobrazována se lví hlavou. Jejich odměna za lékařství skládala se z dobrovolných darů; vedle toho byli též lékaři, kteří jako např. vojenští lékaři, byli placeni ze státní pokladny. Věda egyptských lékařů se držela už proto v úzkých mezích, že pitvání mrtvol bylo náboženstvím přísně zapovězeno. Operace, které bylo třeba při balzamování mrtvol, byla svěřena odborníkům, jimiž pro jejich zaměstnání, považované za nečisté, prostý lid tak opovrhoval, že často vykonavše svou práci, byli kamenováni. Léčivé prostředky, jichž se používalo, byly zvláštního druhu a byly nemocným podávány s různými zaklínacími formulami. „Vstaň,“ říkali na příklad kněží-lékařové, „a znič všecek neduh nacházející se před tebou. Tvoje oko otevře Otali, tvoje ústa Sokhrit. Mocí této knihy, v níž Tut popsal léčivé prostředky, buďte zničeny zárodky smrti skrývající se ve tvém těle.“

Léčba bradavic sugescí.

(Isis 1924, č. 1)

La Presse Médicale uveřejňuje zajímavý článek o tom, lze-li odstranit bradavice beze všech procedur léčebných i operativních pouhým zaříkáním, nakuřováním, koupáním v indiferentních tekutinách, dotýkáním různými tajemnými prostředky. Pozoruhodným je fakt, že tu francouzští lékaři sdělují případy, kde mnoho bradavic na těle bylo vyhojeno pouhou sugescí. Lid věří totiž, že bradavic možno se zbavit pouhým potíráním listu různých sušených bylin nebo úlomky zvláštních dřev, kořenů a bizarních kamenů. Dr. Nitti pozoroval např. že bradavice, která marně léčil nejrůznějšími medikamenty, zmizely z rukou, jakmile byly přivedeny ve styk s větví fíkovníku na slunci sušenou nebo potřeny destilovanou vodou; při tom však nemocný musel být přesvědčen o tom, že jde o nový, zvláště účinný léčivý prostředek. Často, když se podařilo odstranit tak či onak jednu bradavici, vymizely postupně též i ostatní na téměř těle. Dr. Bonjour-Rachevský, dr. Cielle, dr. Cavonial a dr. Orlovský dotvrzují totéž. Hlavně dr. Rachevský, známý svými studii o sugesci, je toho mínění, že lze každou bradavici vyhojit sugescí. Tak mocné je působení ducha na tělo. Vždyť naopak může duševní dojem způsobit i vznik bradavic, jak pozoroval právě zmíněný lékař u nervózního muže, kterého po podání ruky člověku, bradavicemi postiženému, zmocnil se silný pocit

štítivosti; za několik dní pokrylo se celé jeho tělo bradavicemi. Je známo, že venkované bradavicemi ztížení podávají často jinému ruku se slovy: Posílám na tebe své bradavice, a skutečně často své bradavice ztratí a ten, na něhož je poslali, je dostane. Podle dr. Cavaniola udržuje první mateřská bradavice ostatní; jakmile tuto nalezneme a odstraníme, mizí i ostatní. Pozorování jistě zajímavá.

Dr. Skácelík

ZZ – č. 13., roč. I. 1964.

*Gessnerova Historia animalium z poloviny 16. století, téměř současně přeložená do němčiny.
(Z abatyše Sv. Hildegardy)*

Co z vola a krávy člověku k užtku jest. (výtah)

Většina těch, kdo psali o povaze a vlastnostech krví, uvádějí, že hovězí maso je studené a suché povahy, chutná a požívá se dobře, takže je silný žaludek pracovitého člověka snadno a dobře stráví. Prý v člověku budí hustou melancholickou krev, pokud je člověk od přirozenosti k takové letoře nakloněn, a tím budí nemoce od takové krve pocházející, jako raka, nádory, hluchotu a vodnatelnost. Samo se těžko rozkládá a budí tvrdou stolicí. Celsus však chválí toto maso nad maso všechných domácích zvířat, že je pro žaludek zdravé, nehnije a v žaludku se nekazí.

Veliký užitek potahuje člověk i z lektvarů a medicín těchto zvířat.

Popel z konečků rohů zahání kašel.

Pilulky z takového popela spojené s medem, přinášejí úlevu na smrt nemocných úbytěmi.

Popel z kravského rohu provlhčený octem zahání třesavku.

Nasypán do chřípí, staví také krev.

Popel z kravských kopyt navlhčený vodou rozhání vole, použitý v nápoji pomáhá ženám k mléku a dává jim sílu.

Hovězí maso máčené v octě a víně zahání pálení a ujímání žaludku.

Ti, kdo mají strnulý krk nebo vaz, mají jej natírat lojem a olejem. Používají jej také ti, kdo mají červenou nemoc nebo břišní výtok.

Volský lůj mírní opruzení zadku.

Hovězí lůj svařený s krví mírní jako náčinky těžké otoky a mrákoty. Kravské mléko se pije při otravě veškerými známými jedy, dřív, než se zažerou. Pak spolu s nechutenstvím opět na světlo jsou vyvrženy.

Máš-li jícen nebo hltan do červena naběhlý, nebo zduřený, kloktej mlékem.

Při výtoků břišním či červené nemoci a podobném neduhu pij s prospěchem kravské mléko ohřáté horkými oblázky nebo rozžhaveným železem.

Volská žluč promíchaná arnikovými semeny zahladí černá, mateřská znamená.

V hovězí žluči se nachází něco jako kámen či prsten, od moudrých mistrů „alcheron“ nazývané, což rozdrceno a do nosu vetřeno čistí pleť v obličejí a zamezuje, aby se v očích neusazoval tekutý maz. Totéž také s řípou uhněteno do čoček a vstrčeno do nosu, prý padoucnici zahání.

Volská žluč s bavlnkou do uší vstrčena, léčí hučení a zpívání v uších. Rozetřena s olejem mírní bolesti, jež od chladu pochodí a smíchána s kozí nebo kozlí močí, zahání nedoslýchavost.

Svítilná rostlina.

V okrese San Paulo (Brazílie) se objevila rostlina jistých vlastností, kterou tamější obyvatelé nazvali „Orope“. Za noci vysílá jistý druh světla, při kterém možno čísti. Světlo toto ztratí se za krátký čas po utrnutí rostliny.

Posel záhrobní rok 1912. roč. XII., č. 4.

Vznešená čistota, jest lidový název horské protěže ve Švýcarsku. Jinak ji nazývají Edelweisse, což jest „Vznešená čistota“. (Gnaphalium leontopodium)

H. D. Thoreau (Walden)

Žluč krokodýlů proti vzteklíně.

Žluč krokodýlů (aligátorů) užívají v Asii jako léčivo proti vzteklíně.

M. Horová: Benátští cestovatelé

O Bregomanech (Na Ceylonu).

O Bregomanech (Na Ceylonu) bylo známo, že žijí až 150 let a vypráví se o nich, že pijí zvláštní nápoj ze syrovátky a síry.

„Žijeme střídavě, jíme rýži a mléko a nikdy se nedotkneme masa. Z rostlin jíme jen vše suché. Je hříchem zabíjeti zvířata a ničiti zelené rostliny“, odpovídal Bregoman.

Z knihy: M. Horová: Benátští cestovatelé

Před horečkou chrání kojící medvědice cikánů obojek asi ze třiceti korkových zátek.

Podle toho, co ptáci jedí, mají čilého ducha; a žijí podle pravidla. Kupř. špačkové, sojky a drozdí, si velmi lehce zvyknou na stejnou stravu, skládající se z rozmačkaného semene, drobně rozsekané petržele a střídky chleba; a to se hodně rozmočí vodou a obden se jim dává. Straka a vrána po takových porcích by zašly, zvláště straka mladá, která potřebuje míti strouhaný tvaroh a vrána zase syrové maso.

Průjem u ptáků se zastaví melounovými zrníčky. Napřed se musí však zadeček namazat olejem. Vřídek se musí vymáčknot když je zralý a tam, kde vytéká voda, dáme namočené zrnko soli. Oční nemoc u ptáků se jeví hnísem a zčepýřením peříček jež jsou kolem očí; tato oční nemoc zmizí po několika kapkách šťávy z buriny a salátu, smíšených s cukrem. Svrab se jeví u ptáků maličkou vyrážkou na hlavě, asi tak velikou jako zrníčko semence a celou žlutou. Sejde za tři dny, namaže-li se čerstvým máslem.

Z knihy: J. Ripechin: Miarka, dcera medvědice

Na padoucnici (u ptáků) je dobré, ostříhají-li se drápky až do krve a potom se na ně dává víno. Stehlík má rád sladké mandle a je třeba dvakrát v týdnu nejméně, dávatí jej na slunce. Konopka lehce ochraptí a zase dostane hlas, napije-li se vody ze sladkého dřeva, tak jako člověk.

Strnad se může naučit zpívat jako kanár, ale nesmí se mu nechat ztučnit střívka.

Sýkorka si staví hnízdo 3x do roka.

Střízlík se bojí chladu a proto se mu dělá v koutku malinké klece hnízdečko z červeného sukna, aby se tam mohl schovat před průvanem.

Chocholatý skřivánek je nejvíce učenlivým ze všech ptáků, kterého chováme pro jeho trylky.

Pěnice dává přednost teplému stínu, chráněnému před větrem a před samým sluncem. Nejlepší druh má černou hlavičku jako pokrytou sametovou čepičkou.

Jean Ripechin: Miarka, dcera medvědice

Slavík.

Slavík je samotář, potřebující stínu a čerstvého vzduchu pro svou teplou krev. Když přezpívá, vykoupe se a každý den ráno pije rosu, aby si osvěžil hrdlo. Hnízdo si staví počátkem máje a nesnese na sto kroků kolem jiného slavičího hnízda. Hnízdo si staví skoro u země, jen tak zhruba, ale pečlivě jej ukryje v nižších visících větvích keřů na polední straně. Sameček nikdy na vejcích nesedí a obveseluje samičku svým zpěvem. Kdo chytí slavíka, musí ho přivykat s tisícerou opatrností, protože je plachý a tolik zarmoucený ze ztráty svobody, že se i v kleci utluče. Proto ho dávají do klece z jemného vrboví, vyložené mechem a přikryté zeleným plátnem, aby si myslel, že jest ještě ve stínu houštin. Krmí ho ovčím srdcem, moučnými červy, vejcem na tvrdo, opékaným hráškem, rozsekanou řetkví a upraveným medem. Každých čtrnáct dní je třeba ho pročistit tím, že mu dáme živého pavouka. Velmi často se rozestůně a jak mu začne něco scházet, přestane zpívat. Tak jako jiní ptáci i on dostává svrab, čmelíky, vyrážku nebo padoucnici. Je též velmi náchylný na pakostnici a úbytě. Tím, že tolik zpívá, dostane úbytě, protože se ztravuje svým zpěvem až k zešílení. A protože ho léčí při tomto vyčerpání pouze maličkými porcemi masa, dostane zase snadno pakostnici, čemuž musíme zabránit tím, že mu zase upravíme klec velice teple a do ní mu zase dáváme stále misku s hodně čerstvou vodou, aby se mohl vykoupati.

Jean Ripechin: Miarka, dcera medvědice

Co kdy trhati. (dle cikánů)

Ve čtyři hodiny ráno se trhá svlaček.

V šest hodin mák, v osm drchnička jedovatá, neboli červená, v deset měsíček, v poledne slunečnice, v pět odpoledne divokvět, v deset večer červený svlaček.

J. Ripechin: Miarka, dcera medvědice

Předvídaní počasí a jiné pověry. (dle cikánů)

Předvídaní počasí dle listů a stonků:

Bedrník, bílý svlaček a luční jetel – když se zavírají a mochna a salát, když se otvírají naopak, bude pršet.

Stahuje-li bodlák své listy podpěrné a šřavel obecný, když vztyčuje stonek, je to znamení brzké bouřky.

Tvoří-li pět kandíků hvězdu, značí to, že je na blízku pramen. Leží-li dvě vojtěšky španělským křížem, běžela tudy zaječí březí ramlice.

Tři bobule jalovce stejně od sebe vzdálené, značí, že se popícháš. Maceška s oškubanými listy značí, že potkáme nemocnou ženu.

J. Ripechin: Miarka, dcera medvědice

Tři koňské kaštany v kapse nošené, odstraňují bolesti zubů

Jaro 1965. Recept starého horala z Jesenicka

Vidíš-li utrženou třemdavu, hned se co nejrychleji vysmrkej, abys nechytil vodnatelnost. (z cikánštiny)

J. Ripechin: Miarka, dcera medvědice

Hrozba upírství.

Mezi řeckokatolickými křesťany na Východě je ještě dnes pověra, že dítě, jež bylo 25. března počato a 25. prosince s Kristem narozeno, musí se za trest po své smrti státi upírem.

W. Fischer: O milkování s ďábly a zlými duchy.

Výrok sv. Augustina.

Sv. Augustin učil, že v plodu, který je v těle mateřském je nejprve „anima vegetativa“, a pak teprve později „anima spiritualis“. Do plodu pohlaví mužského vstupuje „duchovní duše“ osmdesátý den před narozením, kdežto do plodu pohlaví ženského teprve čtyřicátý den před narozením. (Pozn. J Šedivky – mužský duch je starší)

W. Fischer: O milkování s ďábly a zlými duchy

Barva vlasů a osud člověka.

Plavovlasí a rudovlasí snadněji podléhají četným kožním chorobám a špatně snášejí prudké sluneční světlo. Stávají se též snadněji obětí revmatismu, nervových chorob a nachlazení, mají slabší zdraví a chorobnější zuby. Mnohem více též nenávidí, starost pocítují hlouběji a daleko více jsou schopni vraždy. Tmavovlasí jsou zhusta trdnomyslní a citliví, způsobující spíše bolest sobě než bližním a jest mezi nimi proto též více sebevražd, než mezi plavovlasými a rusovlasými.

Logos, roč. V., č. 8., 1938

Na základě podnětu Jana Lípy přepsal ze stejnojmenného samizdatu Marcel Brüx roku 2012.

Bezplatné internetové vydání knihy
Františka Heina
TAJEMNÝ VLIV ROSTLIN
pro Vás ze stejnojmenného samizdatu
připravili
Marcel Brůx
a Jan Lípa
roku 2012.

Tento text je určen pouze pro soukromé studium.
Prosíme, akceptujte to.
Děkujeme!

© František Hein 2012
© Jan Lípa 2012
© www.arahat.cz 2012

<http://www.arahat.cz>
silamoudrosti@centrum.cz